

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА КОМПЛЕКС ВЕТРОГЕНЕРАТОРСКОГ
ПОСТРОЈЕЊА „ДУЊА“ НА ТЕРИТОРИЈИ
ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

E - 2567/1

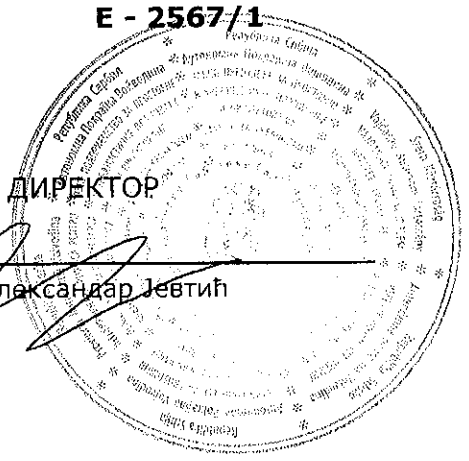
РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

Тамара Зеленовић Васиљевић

др Тамара Зеленовић Васиљевић

ДИРЕКТОР

Александар Јевтић
др Александар Јевтић

Бела Црква, јун 2016. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ: Тања Топо, дипл.инж.зашт.жив.сред.-мастер
Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Теодора Томин Рутар, дипл.правн.
Далибор Јурица, дипл.инж.геод.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Аљоша Дабић, ел.техничар
Драгана Митић, административни технички секретар
Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА	2
1.1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	2
1.2. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	3
1.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	4
1.3.1. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине ...	4
1.3.2. Извод из Просторног плана општине Бела Црква	4
1.3.3. Остали развојни документи	5
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	6
2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА.....	6
2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА	8
3. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА	9
3.1. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА (СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА).....	9
3.2. ОПИС ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА СА ПОПИСОМ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА У ОБУХВАТУ ПЛАНА	10
4. ВАЛОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10
4.1. ПОЛОЖАЈ И ПРИРОДНИ УСЛОВИ	10
4.2. ПОСТОЈЕЋА ФУНКЦИОНАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА	16
4.2.1. Функционална целина – ветрогенераторско постројење.....	17
5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА	18
5.1. БИЛАНС ПОВРШИНА	18
6. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ	19
6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	19
6.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре	19
6.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре.....	19
6.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру	20
6.2. ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА	20
6.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре	20
6.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	20
6.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре	20
6.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре	20
6.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА И МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ.....	21
6.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре и минералних сировина	21
6.4.2. Услови за изградњу термоенергетске инфраструктуре	21
6.4.3. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру	22
6.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА	22
6.5.1. Услови за уређење електронске комуникационе инфраструктуре	22
6.5.2. Услови за изградњу електронске комуникационе инфраструктуре	22
II КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОСТОРА КОЈИ МОЖЕ БИТИ ИЗЛОЖЕН НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ	23
III РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПОВОДОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	25
IV ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ИЗБОРОМ ИНДИКАТОРА	26
1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	26
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	27
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	27
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА.....	28
V ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	29

1. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА	30
2. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА УСВАЈАЊА И ИМПЛЕМЕНТИРАЊА ПЛАНА	30
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОРОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	39
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	39
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	40
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	40
IX МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	41
1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА	42
2. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА	42
X СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	44
XI ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	45
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	45
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	45
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА	47
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	48
XII ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)	48
IX ПРИМЕНА ПЛАНА	49

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМПЛЕКС ВЕТРОГЕНЕРАТОРСКОГ ПОСТРОЈЕЊА „ДУЊА“ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ

ТАБЕЛА

Табела 1.	Биланс површина у обухвату Плана.....	18
Табела 2.	Преглед добијених услова надлежних органа и организација и јавних предузећа и других активности и докумената од значаја за израду Плана и Стратешке процене.....	25
Табела 3.	Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења	31
Табела 4.	Критеријуми за оцењивање величине утицаја	32
Табела 5.	Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја.....	33
Табела 6.	Скала за процену вероватноће утицаја	33
Табела 7.	Планска решења обухваћена стратешком проценом.....	33
Табела 8.	Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја.....	34
Табела 9.	Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја.....	34
Табела 10.	Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја.....	35
Табела 11.	Вредновање карактеристика утицаја Плана.....	35
Табела 12.	Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката	36

СЛИКЕ

Слика 1.	Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m ²	6
Слика 2.	Прегледна геолошка карта АП Војводине	11
Слика 3.	Педолошка карта општине Бела Црква.....	12
Слика 4.	Хидролошка карта АП Војводине	13
Слика 5.	Карта сеизмичког хазарда	14
Слика 6.	Везе између фаза израде Плана и Стратешке процене	29
Слика 7.	Интензитет буке савременог ветрогенератора у функцији растојања	38

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије”, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана.

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња” у КО Бела Црква („Службени лист општине Бела Црква”, број 2/16) и Решења о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња” у КО Бела Црква на животну средину, које је донело Одељење за урбанизам, привреду и инспекцијске послове Општинске управе Бела Црква (бр. 350-18/2015-05, од 09.12.2015. године), приступило се изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња” у КО Бела Црква на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

За носиоца израде Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња” у КО Бела Црква (у даљем тексту: План) и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња” у КО Бела Црква одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине” из Новог Сада, Железничка 6/III.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА

1.1. Правни основ за израду Плана

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња“ у КО Бела Црква коју је донело Одељење за урбанизам, привреду и инспекцијске послове Општинске управе Бела Црква, приступило се изради Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња“ у КО Бела Црква (у даљем тексту: План).

Рани јавни увид за План детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња“ у КО Бела Црква, у складу са чланом 45а Закона о планирању и изградњи, обављен је у периоду од 10.03.2016. године до 25.03.2016. године, у току којег није било достављених мишљења и сугестија за потребе израде овог Плана.

Нацрт плана урађен је у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09, 64/10 - Одлука УС РС, 24/11, 121/12, 42/13 - Одлука УС РС, 50/13 - Одлука УС РС, 98/13 - Одлука УС РС, 132/14 и 145/14), Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 64/15), као и другим прописима који непосредно или посредно регулишу ову област, пре свега:

- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94 -др. закон, 54/96, 101/05-др. закон одредбе чл. 81 до 96);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09 и 112/15);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 14/16);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 101/05 и 91/15);

- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, број 101/05 и 91/15);
- Закон о запаљивим течностима и запаљивим гасовима („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/08) и („Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/04 и 101/15);
- Закон о санитарном надзору („Службени гласник РС“, број 125/04);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон и 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о заштити државне границе („Службени гласник РС“, бр. 97/08 и 20/15-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/1065/13, 15/15-УС и 96/15);
- Закон о стандардизацији („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 46/15);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07 и 18/16);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- и други законски и подзаконски акти.

1.2. Правни основ за израду стратешке процене

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, с циљем спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Основ за израду овог извештаја представља Решења о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за изградњу ветрогенераторског постројења „Дуња“ у КО Бела Црква на животну средину, које је донело Одељење за урбанизам, привреду и инспекцијске послове Општинске управе Бела Црква (бр. 350-18/2015-05, од 09.12.2015. године).

У складу са законским одредбама и праксом израде планских докумената и стратешких процена, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

- (1) Полазне основе стратешке процене;
- (2) Циљеве и индикаторе;
- (3) Стратешку процену утицаја;
- (4) Смернице за ниже хијерархијске нивое;
- (5) Програм праћења стања животне средине;
- (6) Коришћену методологију и тешкоће у изради;
- (7) Начин одлучивања;
- (8) Закључна разматрања и напомене.

1.3. Плански основ за израду Плана

При изради Плана испоштоване су одреднице дефинисане планским документима вишег реда Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11), Просторним планом општине Бела Црква („Службени лист општине Бела Црква“, број 08/08) као и другим развојним документима.

1.3.1. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005. год), Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење обновљивих извора енергије (2001/77/ЕС и 2003/30/ЕС). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне око 20%.

Потенцијалну енергију из обновљивих извора могуће је обезбедити: из биомасе, као најзначајнијег енергетског потенцијала на овом подручју, **коришћењем енергије ветра**, изградњом соларних електрана, повећањем удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије, као и из осталих извора (комунални отпад, геотермална енергија и др).

На основу WIND - атласа, на просторима јужног и југоисточног Баната средња годишња брзина ветра на висини од 100 m је 5 - 6 m/s, односно преко 6 m/s, док је у већем делу остатка Војводине ова брзина између 4,5-5 m/s. На висини од 200 m око 35% територије Војводине (југоисток) има средњу брзину ветра преко 6 m/s, док остатак располаже брзинама од 5 - 6 m/s.

Ови потенцијали спадају у класу 3 (према класификацији ЕУ), и могу се оценити као добри (знатни), те пружају основа за интензивнију градњу ветрогенератора. Брз развој индустрије ветроелектрана у Европи, где су инсталирани капацитети око 66 GW (крај 2008. године), раст снаге јединичних ветрогенератора (2 MW, са пројекцијама до 10 MW) и постојећа производња неких склопова ових електрана у АП Војводини дају основ за њихову изградњу.

1.3.2. Извод из Просторног плана општине Бела Црква

Плански основ за овај План је Просторни план општине Бела Црква („Службени лист општине Бела Црква“, број 8/08).

Коришћење алтернативних облика енергије

Коришћењем алтернативних облика енергије утиче се на раст животног стандарда, очување и заштиту животне средине.

Главна препрека коришћењу алтернативних енергетских извора лежи у захтеву да енергија из ових извора буде конкурентна конвенционалној. Такође, разлог у застоју развоја алтернативних енергетских извора лежи и у:

- Недовољном програмском повезивању научно-истраживачких и производних организација;
- Недовољној обавештености инвеститора и одговарајућих државних органа о стању развоја технологија и могућим ефектима супституције, односно смањења енергетских трошкова експлоатације применом ових извора енергије;
- Већим инвестиционим трошковима него за класичне системе и одсуством стимулативних мера финансијско-кредитне и пореске политике за њихово коришћење.

-

Енергија ветра

С обзиром на то да на територији општине Бела Црква дувају повољни ветрови (дувају велики број дана одговарајућег интензитета) за економично коришћење енергије ветра на територији општине планира се простор за изградњу ветро парка.

Избор погодног места за изградњу ветрењача је најделикатнији и најодговорнији задатак кад се жели искористити енергија ветра. Стога избору локације претходи низ методолошких активности, од којих су најважнији:

- Коришћење метеоролошких података, које поседују хидрометеоролошке службе;
- Теренска испитивања, да би идентификовали области за детаљна испитивања (мерење брзине ветра, правац дувања ветра);
- Регионална испитивања;
- Верификација локација, на које треба поставити торњеве високе 50 m са метеоролошким инструментима на неколико нивоа;
- Селекција турбина.

На основу доступних наменских мерења, утврђен је релативно добар потенцијал ветра на већем броју микролокација у циљном региону. Измерена средња годишња брзина на висини 60 m на појединим микролокацијама је 6,1 m/s. Ветар карактерише релативно стабилно струјање уз повремену појаву удара ветра који ретко прелазе 25 m/s.

УСЛОВИ ИЗГРАДЊЕ

Енергетски објекти

Услови за изградњу нових енергетских комплекса и објеката ће се стећи на основу одговарајућег урбанистичког плана, а у складу са условима надлежног дистрибутера и осталих који су надлежни да их издају за конкретну локацију и објекат.

Услови за изградњу алтернативних извора за производњу електричне енергије:

- обезбедити прикључење алтернативних извора на 110 kV, односно 20 kV мрежу јавног електроенергетског система, осим извора који ће служити за сопствену производњу електричне енергије.

1.3.3. Остали развојни документи

- **Стратегија развоја енергетике РС до 2025. са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС“, број 101/15)**

Коришћење **обновљивих извора енергије** је као један од пет основних приоритета у Стратегији развоја енергетике Србије, као и у Националном програму заштите животне средине. Овај приоритет је, пре свега, значајан због усклађивања производње енергије са реалним потребама сектора потрошње енергије, али и са аспекта смањења утицаја сектора енергетике на животну средину, повољног утицаја на ефикасност привреде, стандард грађана и смањење увозне зависности.

Ради тога се мора систематски, плански и стратешки приступити повећању коришћења обновљивих извора енергије.

У обновљиве изворе енергије спадају: **енергија ветра**, енергија сунца, енергија малих хидроелектрана, геотермална енергија, енергија биомасе (укључујући биогас и биогориво). То су чисти извори енергије, који значајно доприносе смањењу загађења ваздуха, воде и земљишта.

➤ **Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12)**

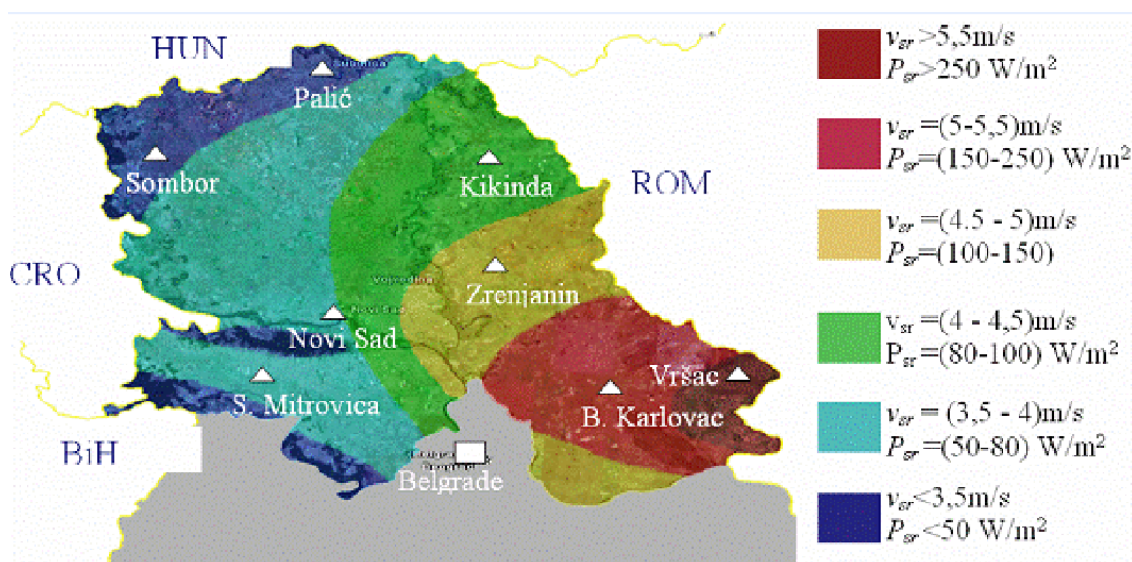
Енергија из **обновљивих извора** је енергија произведена из нефосилних обновљивих извора као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извора геотермалне енергије.

Коришћење ових извора значајно доприноси ефикаснијем коришћењу сопствених потенцијала у производњи енергије, смањењу емисија „гасова стаклене баште“, смањењу увоза фосилних горива, развоју локалне индустрије и отварању нових радних места.

Нерационално коришћење фосилних извора, обезбеђење сопствене енергетске независности као и нове технологије примене, истичу све више у први план коришћење ових ресурса.

➤ **Студија атласа ветрова на територији АП Војводине**

Подручје општине Бела Црква, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводини, се налази у зони повољних ветрова преко 5,5 m/s, на висинама преко 50 m изнад тла, а нарочито 100 m изнад тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

Слика 1. Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m^2

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. Садржај Плана

Садржина Плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

План се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља која План структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.2.1. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)

1.2.2. Извод из Просторног плана општине Бела Црква („Службени лист општине Бела Црква“, број 8/08)

1.2.3. Остали развојни документи

1.3. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

1.3.1. Опис обухвата плана (са пописом катастарских парцела)

1.3.2. Опис грађевинског подручја са пописом катастарских парцела у обухвату плана

2. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

ПЛАНСКИ ДЕО

I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ И ЗОНЕ

1.1. ФУНКЦИОНАЛНА ЦЕЛИНА – ВЕТРОГЕНЕРАТОРСКО ПОСТРОЈЕЊЕ

1.1.1. Зона ветрогенератора

1.1.2. Зона трансформаторске станице 110/20 kV „Бела Црква“

1.1.3. Зона планираног приступног пута

1.1.4. Зона планираног коридора државног пута

1.1.5. Зона саобраћајних коридора у насељу

1.1.6. Зона пољопривредног земљишта

1.1.7. Зона некатегорисаних путева

2. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

2.1. БИЛАНС ПОВРШИНА

3. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

4. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ УЛИЦА И ЈАВНИХ ПОВРШИНА И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

4.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ

5. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ

6. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

6.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре

6.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

6.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру

6.2. ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

6.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре

6.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

6.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре

6.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре

6.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА и Минералне сировине

6.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре и минералних сировина

6.4.2. Услови за изградњу термоенергетске инфраструктуре

6.4.3. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру

6.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА

6.5.1. Услови за уређење електронске комуникационе инфраструктуре

6.5.2. Услови за изградњу електронске комуникационе инфраструктуре

6.6. Услови за уређење зелених површина

7. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

7.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

7.2. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

8. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

9. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

10. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА

11. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ, У СКЛАДУ СА ТЕХНИЧКИМ СТАНДАРДИМА ПРИСТУПАЧНОСТИ

12. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1.1. ВЕТРОГЕНЕРАТОРИ

1.2. ТРАНСФОРМАТОРСКА СТАНИЦА ТС 110/20 KV „БЕЛА ЦРКВА“

1.3. ПРИСТУПНА САОБРАЋАЈНИЦА

- 1.4. ДЕО ОБИЛАЗНИЦЕ ДРЖАВНОГ ПУТА
- 1.5. САОБРАЋАЈНИ КОРИДОРИ У НАСЕЉУ
- 1.6. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
  - 1.6.1. Пољопривредно земљиште у зони ветрогенератора
  - 1.6.2. Платформе
- 1.7. НЕКАТЕГОРИСАНИ ПУТЕВИ
2. УСЛОВИ ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈУ, ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈУ И ФОРМИРАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ
  - 2.1. УСЛОВИ ЗА ПАРЦЕЛАЦИЈУ
  - 2.2. ФОРМИРАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПАРЦЕЛЕ
3. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА
  - 3.1. УСЛОВИ ЗА ОЗЕЛЕЊАВАЊЕ ЈАВНИХ ПОВРШИНА
4. ИНЖЕЊЕРСКО ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА
5. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА
6. ПРИКАЗ ОСТВАРЕНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И КАПАЦИТЕТА
7. ПРИМЕНА ПЛАНА

ГРАФИЧКИ ДЕО

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

Извод из плана вишег реда - ППО Бела Црква - Положај ПДР у ширем окружењу -

Границе плана са постојећом наменом површина у обухвату плана 1:1000

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ ПЛАНИРАНИХ РЕШЕЊА

Границе плана 1:1000

Подела на карактеристичне целине и зоне 1:1000

Намена површина са локацијама за јавне површине, садржаје и објекте 1:1000

Регулационо-нивелациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање, грађевинске линије, спратност објеката, план грађевинске парцеле и карактеристични пресеци 1:1000

План мреже и објеката инфраструктуре са синхрон планом 1:1000

План грађевинских парцела јавне намене са смерницама за спровођење 1:1000

Детаљнији преглед планских решења и њихова анализа у односу на утицај на животну средину наведена су и разматрана у овом Извештају, у оквиру поглавља **V Процена могућих утицаја плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину.**

2.2. Општи и посебни циљеви Плана

Општи циљ за подручје обухваћено Планом је **постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивање његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању створеним и природним вредностима, омогућавање дугорочног економског развоја и стварање услова за заштиту, уређење и изградњу.**

Општи циљ разрађен је кроз следеће посебне циљеве:

- Стварање просторних услова како би се за плански опредељено земљиште, обезбедила могућност реализације производног енергетског инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије, енергију ветра, и његово несметано функционисање, у циљу оптималног коришћења енергије ветра и производње електричне енергије;
- Усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену;
- Разграничење површина јавне намене од осталих површина;
- Дефинисање основне намене површина са поделом на функционалне целине и зоне;
- Дефинисање траса, коридора и капацитета за јавну комуналну инфраструктуру (саобраћајну, водопривредну, електроенергетску, гасоводну и електронску комуникациону) и конекцију у дистрибутивни систем електричне енергије;
- Дефинисање правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
- Дефинисање и спровођење мера заштите животне средине.

3. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

3.1. Опис обухвата Плана (са пописом катастарских парцела)

Граница обухвата Плана почиње тачком број 1 на тремеђи катастарских парцела 5605/3, 5605/4 и 10622 у катастарској општини Бела Црква.

Након тачке број 1 граница иде у правцу истока сече катастарску парцелу 10622, а потом прати северну међу катастарске парцеле 10625 и сече катастарске парцеле 10628, 9983, 9982, 9980, 9979/2, 9978 и 9977 до тачке број 2 на источној међи катастарске парцеле 9977.

Од тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи источну међу катастарских парцела 9977, 9997 и 10242 до тачке број 3 на источној међи катастарске парцеле 10242.

Након тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу запада сече катастарске парцеле 10242, 10243, 10244, 10245, 10246, 10247, 10248, 10249, 10250, 10251, 10252, 10253 и 10628, а потом сече катастарске парцеле од броја 5783 до 5653/1 до тачке број 4 на источној међи катастарске парцеле 10622.

Од тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле 10622 до тачке број 5 на тремеђи катастарских парцела 10622, 4220/1 и 4219/2.

Након тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу запада, пресеца парцелу 10622, мења правац ка северу, прати западну међу парцеле 10622 до тремеђе парцела 10622, 4665 и 4664/1, скреће ка југу, прати источну међу парцеле 4665 и пресеца катастарску парцелу 10583 и даље ка западу пратећи јужну међу катастарске парцеле 10583 до тачке број 6 на тремеђи катастарских парцела 2782/45, 2782/39 и 10583.

Од тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу севера, сече катастарску парцелу 10583, а потом прати западну међу катастарске парцеле 4609/1 до тачке број 7 на северозападном прелому међе катастарске парцеле 4609/1.

Након тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу истока пратећи северну и источну међу катастарске парцеле 4609/1, а потом прати северну међу катастарске парцеле 10583 до тачке број 8 на тремеђи катастарских парцела 10583, 4663/1 и 4665/1.

Од тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 4665/1 и 10622 до тачке број 1, почетне тачке описа.

У обухвату Плана се налазе следеће катастарске парцеле: 4609/1, 10583, 4665, 10622, 10625, 10624, 10628, 9977, 9978, 9979/2, 9979/1, 9980, 9981, 9982, 9983, 9984, 9985, 9986, 9987, 9988, 9989, 9990, 9991, 9992, 9993, 9994/1, 9994/2, 9995/1, 9995/2, 9996, 9997, 10242/1, 10244, 10245, 10246, 10247, 10248, 10249, 10250, 10251, 10252, 10253, 10254, 10255, 10256, 10257, 10258, 5653/1, 5653/2, 5654, 5655/1, 5655/2, 5656, 5658, 5660, 5663, 5664, 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 5670, 5672, 5673, 5674/1, 5674/2, 5677, 5678, 5679, 5680, 5683, 5684, 5685, 5686, 5689/1, 5689/2, 5689/3, 5690/1, 5690/2, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697, 5698, 5701, 5702, 5703, 5704, 5711, 5712, 5713, 5714, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5720/1, 5720/2, 5721, 5722, 5723, 5724, 5725, 5726, 5727, 5728, 5729, 5730, 5731, 5732, 5733, 5734, 5735, 5736, 5737, 5738/1, 5738/2, 5739, 5740, 5741, 5742, 5743, 5744, 5745, 5746, 5747, 5748, 5749, 5750, 5751, 5752, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5760, 5761, 5762, 5763, 5764, 5765, 5766, 5767, 5768, 5769, 5771, 5772/2, 2775, 5777, 5778, 5779, 5780, 5781, 5782, 5790, 5791, 5792, 5793, 5794, 5795, 5796, 5797, 5798, 5799, 5810/1, 5811, 5814, 5815, 5816, 5819, 5820, 5821, 5824/1, 5824/2, 5825, 5826, 5829, 5830, 5833, 5834, 5838, 5839, 5842, 5843, 5852, 5853/1, 5853/2, 5855, 5856/1, 5856/1, 5858, 5859, 5860, 5861, 5862/1, 5862/2, 5863, 5866, 5872, 5873, 5874, 5875, 5876/2, 5876/1, 5877, 5878, 5879, 5880, 5881, 5882, 5883, 5884, 5885, 5886, 5887 и 5888.

Напомена: У случају неслагања наведених парцела и подручја обухвата Плана датог у графичком прилогу, меродавна је граница обухвата плана на графичком прилогу 2.1.1. и 2.1.2. плана.

Укупна површина подручја обухваћеног границом обухвата Плана, одређена је графичким путем и износи око **62,51 ha**.

3.2. Опис грађевинског подручја са пописом катастарских парцела у обухвату плана

Грађевинско подручје насеља

Грађевинско подручје у обухвату Плана чине следеће парцеле: 4609/1 (трансформаторска станица), 10583 (улица Југ Богданова), 4665 и 10622 (улица Михајла Пупина) у грађевинском подручју насеља Бела Црква.

Грађевинско подручје ван насеља

Грађевинско подручје ван насеља чини део парцела бр. 10622 (планирани приступни пут) ван грађевинског подручја насеља.

4. ВАЛОРИЗАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

4.1. Положај и природни услови

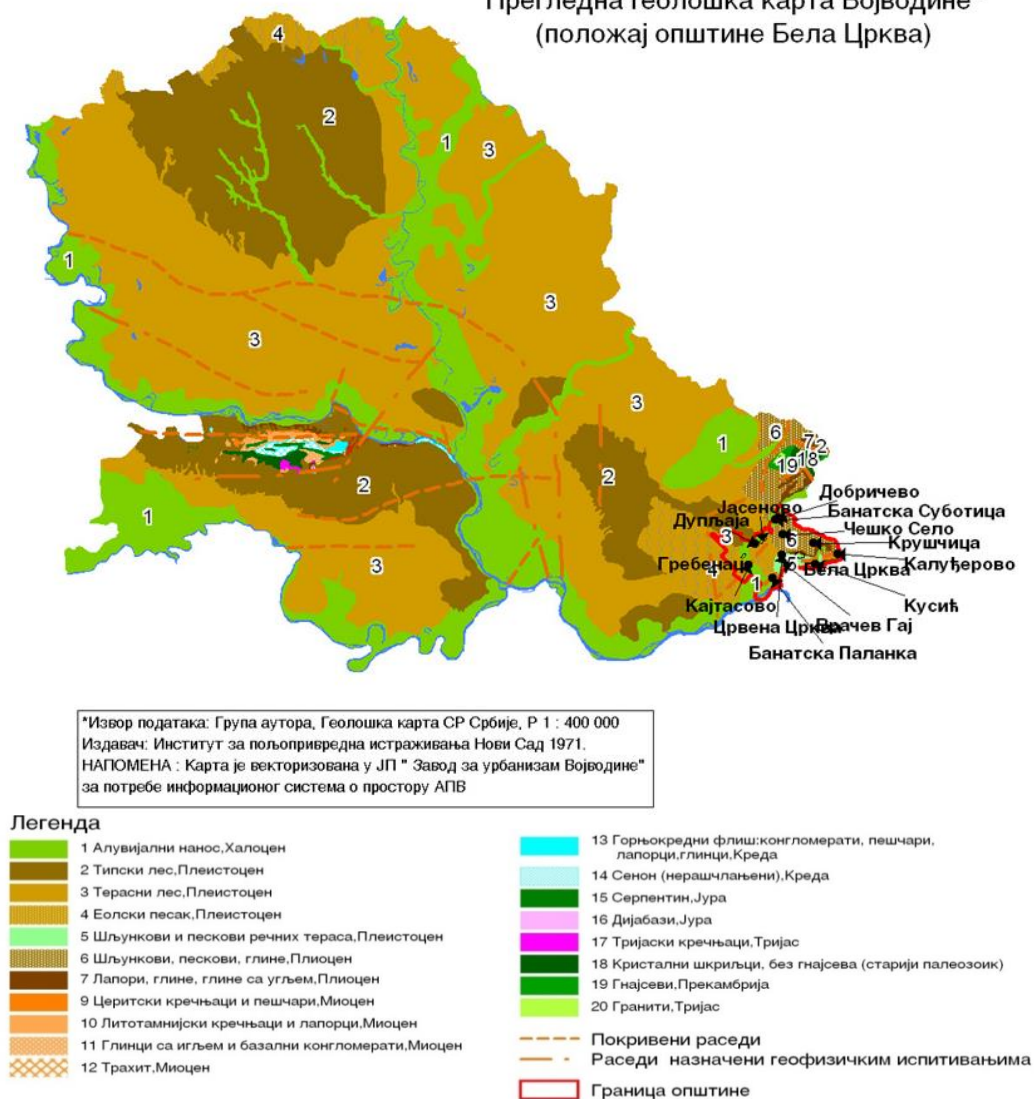
Локације на којој се планира изградња ветрогенераторских постројења за производњу електричне енергије се налазе у средишњем делу општине Бела Црква, северно од насеља Бела Црква.

Рељеф општине Бела Црква са околином је веома изражен. Идући од југозапада према североистоку издвајају се следеће морфолошке целине: Банатска пешчара, Јужнобанатска лесна зараван, абразиона тераса панонских седимената, Калуђеровско проширење, лесна тераса, долина Караша, Нере и Дунава.

У погледу геолошког састава на простору белоцркванске општине издвајају се наслаге квартарних седимената, терцијарних наслага, мезозојске и најстарије палеозојске формације.

Прегледна геолошка карта Војводине*
(положај општине Бела Црква)

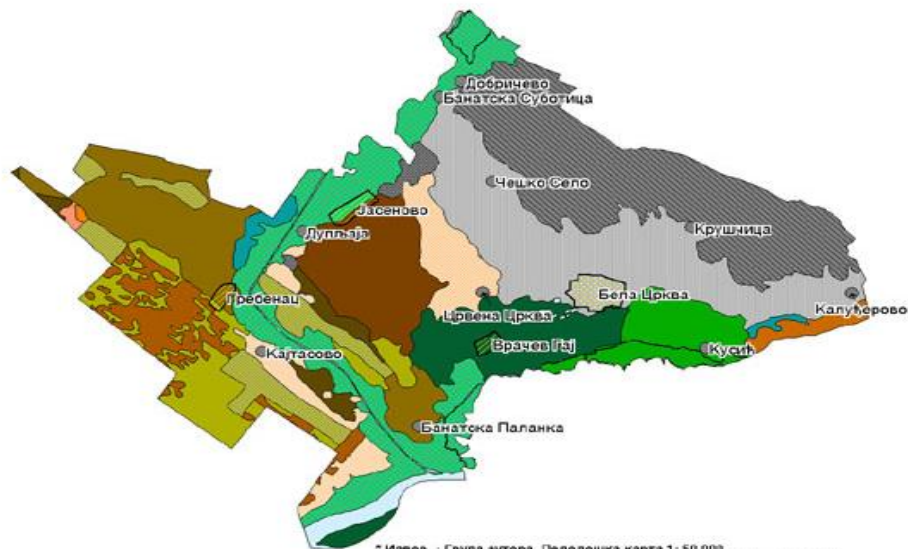

Слика 2. Прегледна геолошка карта АП Војводине

Општина Бела Црква има веома хетерогену педолошку слику, са чак 22 врсте и подврсте земљишта, од којих се нека не могу пронаћи нигде у АП Војводини, осим на овој територији. По својој заступљености издвајају се смонице и то: смоница са терцијарним глинама 17,33% и смоница са терцијарним глинама огајњачена 16,38%, од укупне територије општине.

Смонице преовлађују у источном делу општине Бела Црква, док су у осталим деловима општине доста измешани педолошки типови. Простор у предложеном обухвату Плана чини пољопривредно земљиште типа смоница. Смонице спадају у теже и тешке глинуше. У доба киша честице смонице знатно набуре и смањују пропустљивост, а за време суша обично се скупе и отварају врло дубоке вертикалне пукотине. И поред тешког механичког састава и малог удела хумуса, смонице имају релативно високу потенцијалну плодност у условима примене савремених агротехничких мера. Ово земљиште би под идеалним временским условима имало висок производни потенцијал, али пошто садржи висок удео ситних честица и мали проценат хумуса, под утицајем атмосферских падавина лако нарушава структуру, прелазећи у житку масу неподесну за обраду.

Педолошка карта за општину Бела Црква

* Извор : Група аутора, Педолошка карта 1 : 50 000, издавач: Институт за пољопривредна истраживања, Нови Сад 1971. НАПОМЕНА : Карта је екстроговорена у ЈП Завод за урбанизам Војводине за потребе информационог система о простору АПВ 2005. године

Легенда

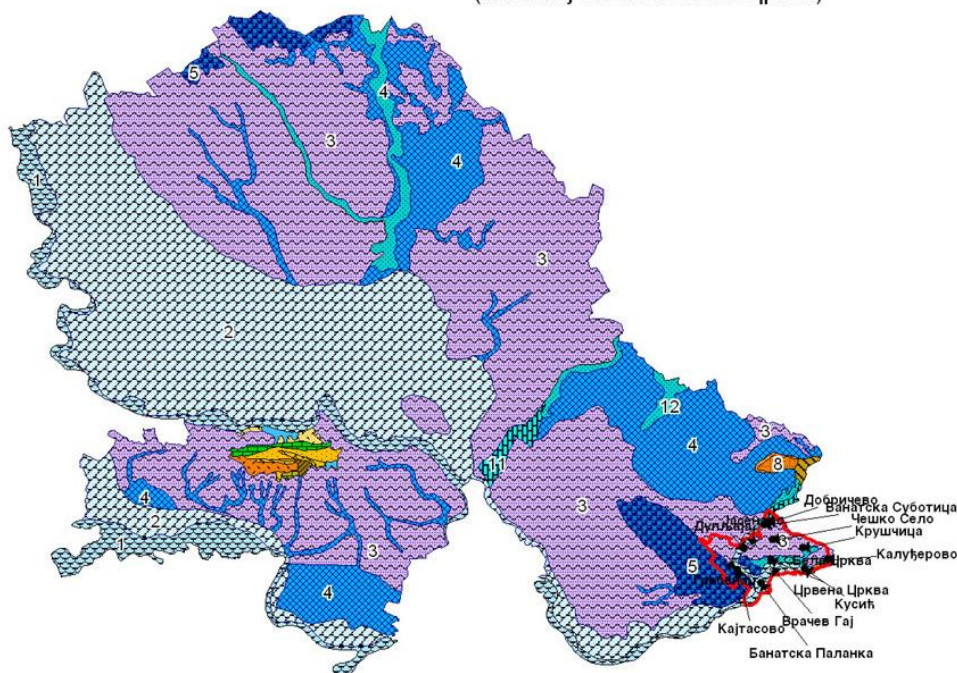
- 2 Иницијално зем. на песку и местимично живи песак
- 6 Антропогенскизовани песак
- 11 Смеђе степско зем. на песку-иницијално
- 12 Смеђе степско зем. на песку-слабо развијено
- 13 Смеђе степско зем. на песку-развијено
- 14 Смеђе степско ивиц. зем. и јако песковити чернозем
- 15 Чернозем карбонатни на песним платоу
- 16 Чернозем карбонатни на песној тераси
- 23 Чернозем огарњачени
- 27 Чернозем на песковитом песку
- 28 Чернозем песковити на песку
- 29 Чернозем кловасто-песковити на песку
- 35 Сивница на терцијерним глинама
- 36 Сивница на терцијерним глинама огарњачена
- 37 Гарњача
- 46 Алувијално песковито зем.
- 47 Алувијално кловасто земљиште
- 49 Алувијално забарено зем.
- 57 Алувиј. делувиј. зем. карбонатно и бескарбонатно
- 67 Ритска црница карбонатна песковита
- 72 Ритска црница бескарбонатна
- 87 Рено, јасра, баро и мочваро

Тип	Површина_ха	Процент
2	2,133.77	05.87
6	1,665.26	04.53
11	1,503.76	04.13
12	26.36	00.07
13	59.7	00.16
14	1,053.43	02.93
15	0.64	00.00
16	2,483.36	06.83
23	1,163.31	03.20
27	2,619.27	07.20
28	559.35	01.54
29	602.7	01.65
35	6,306.03	17.33
36	5,669.35	16.38
37	378.91	01.04
46	2,419.1	06.65
47	1,526.12	04.19
49	4,653.95	12.79
57	343.48	00.94
67	31.57	00.09
72	236.38	00.65
87	655.88	01.83

Слика 3. Педолошка карта општине Бела Црква

Територија општине Бела Црква у хидрографском погледу гравитира Дунаву преко сливних подручја Нере, Караша и канала ДТД. Њено богатство у водама је изузетно по количини и квалитету. Алувијалне равни река карактерише богатство површинских и подземних вода, док је лесна зараван сиромашна водама и практично се не одводњава вештачким каналима – системима. Кретање нивоа подземних вода у великој мери је условљено променом водостаја у Дунаву и осталим рекама и каналима.

Хидрогеолошка карта Војводине*
(положај општине Бела Црква)

* Извор података : Хидролошка карта СФРЈ Р 1 : 500 000,
Издавач: Савезни завод 1980
НАПОМЕНА : Карта је векторизована у ЈП * Завод за урбанизам Војводине"
за потребе информационог система о простору АПВ

Легенда

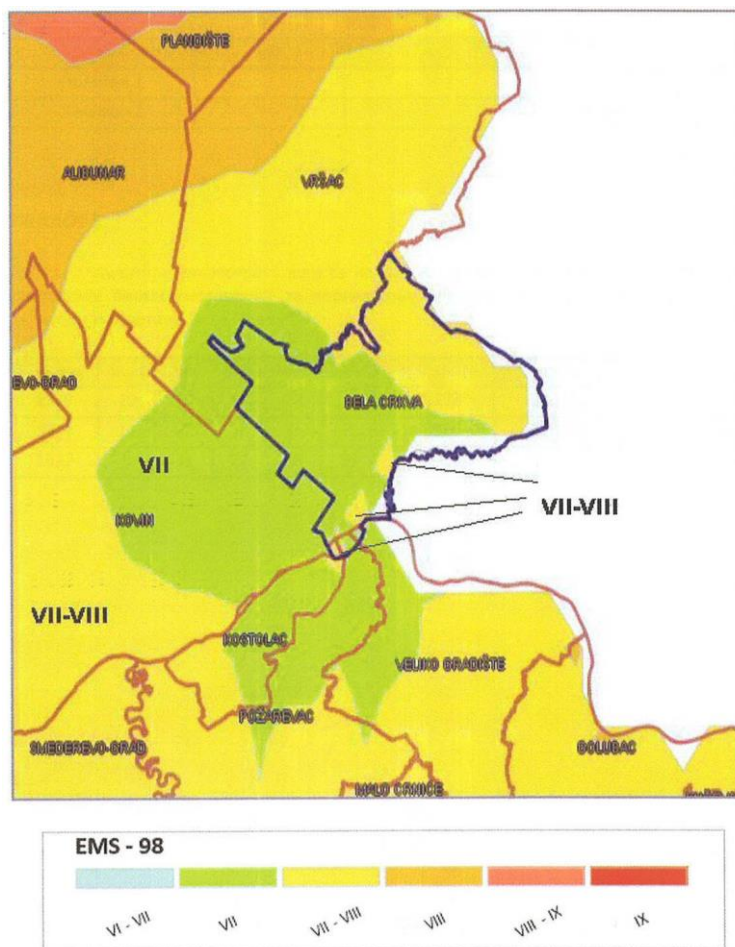
	1 Шљунковите алувијалне насlage		13 Глине, пескови, шљункови, пешчари, конгломерати, лапорци и кречњаџи
	2 Песковите алувијалне насlage		14 Глине, лапоровите глине, песковите и шљунковите глине
	3 Лес и песковити лес		15 Лапори у смењивању са песковима и шљунковима
	4 Лесидни седименти		16 Кречњаџи, плочасти и танкослојевити, лапорци и лапоровити кречњаџи
	5 Еолски пескови		17 Кречњаџи и доломити у смењивању
	6 Конгломерати, пешчари,		18 Дациити, андезити, порфири, базалти, и дијабази
	7 Зелени шкриљџи и амфиболити		Граница општине
	8 Г најсџви, микашисти, лептиколити		
	9 Аргилошисти, филити, пешчари и конгломерати		
	10 Серпентинити и перидотити		
	11 Алувијални пескови, местимично заглињени		
	12 Ситнозрни пескови		

Слика 4. Хидролошка карта АП Војводине

Праћење и регистровање нивоа подземних вода врши се систематски на преко 94 пијезометрија и 6 бунара. Брањене терене највише угрожавају подземне воде на простору обухваћеном дренажним системом „Нера-Караш-Кајтасово“ због утицаја режима спољних површинских вода из Дунава, Нере и канала ДТД. Изграђени насипи штите простор од спољних вода, али је процес филтрације под утицајем разлике нивоа спољних вода и вода у дренажном систему сталан $-4,0$ m. Такође су богати подземним водама простори Делиблатске пешчаре и алувијон реке Нере. Од површинских вода, у окружењу обухвата Плана налази се поток Попова бара који припада сливном подручју леве обале Караша.

У погледу сеизмичности, према карти макросеизмичке рејонизације за повратни период од 200 година, подручје општине Бела Црква налази се у зони са могућим интензитетом земљотреса од 8^0 MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

Слика 5. Карта сеизмичког хазарда

Сагледавање климатских елемената на простору општине Бела Црква, извршено је на основу података са најближе метеоролошке станице у Вршцу, добијених од стране Хидрометеоролошког Завода у Београду за период од 1991.-2006. године.

Температура ваздуха – Средња годишња температура ваздуха износи 11,9 °C при чему је најхладнији месец јануар са средњом температуром ваздуха -0,9 °C, а најтоплији август са 22,5 °C. Апсолутно максимална температура ваздуха забележена у периоду од 1991-2006. износи 39,6 °C, а апсолутна минимална -25 °C, при чему апсолутна годишња амплитуда износи 64,6 °C. Средњи датуми првог и последњег дана са мразом са минималном температуром ваздуха <0 °C се јављају од 16.10 до 16.04.

Влажност ваздуха – Просечна релативна влажност ваздуха за посматрани простор износи 70,3%, највећа је у периоду децембар-јануар 81,1%-81,4%, а најмања у августу 62,6%.

Облачност и осунчаност – Средња годишња вредност облачности износи 52%. Облачност опада од зимских ка летњим месецима. Средњи број ведрих дана чија средња дневна облачност није виша од 20%, просечно годишње износи 72 дана, а број облачних дана при средње дневној облачности од 80% је већа од броја ведрих дана, а износи просечно годишње око 89 дана. *Осунчаност* је у тесној вези са облачношћу. Према подацима, највећа просечна месечна вредност осунчаности је у јулу 296,6 часова, а најмања у децембру 58,3 часова. Просечна годишња вредност сијања сунца је 2178,1 час или око 6 часова дневно, те је дужина осунчавања задовољавајућа.

Падавине – Просечна годишња количина падавина које се излуче над овим простором износи 638,2 mm, са максимумом у јулу 85,8 mm и минимумом у марту 26,9 mm. Посматрано по годишњим добима, највиша вредност талога се излучи током лета 226,2 mm, а најмање током зиме 112,2 mm. У вегетационом периоду распоред падавина је повољан јер падне око 55% укупне годишње суме. Апсолутна дневна максимална висина падавина износи 189,7 mm, док укупан број дана са падавинама у току године просечно износи 122,3 дана најмање у августу 7,7 дана а највише у децембру 11,6 дана. Број дана са падавинама у облику снега просечно годишње се јавља 23,9 дана, док се снежни покривач задржи у просеку 26,9 дана.

Ветровитост – У структури годишње учесталости доминантни су ветрови из правца југ-југоисток са просечно 113%, док су најслабије заступљени ветрови из источног и исток-југоисток правца са просечно 18,5%. У погледу просечних брзина, највећу брзину имају такође ветрови из југоисточног 8 m/s, југ-југоисток 6,3 m/s и јужног правца 3,6 m/s. Просечно годишње учешће тишина износи 166%. Број дана са олујним ветром (јачине 8 и више бофора) у просеку годишње има 60 дана.

Локација ветрогенераторског постројења за производњу електричне енергије, у односу **Ветровитост** – У структури годишње учесталости доминирајући су ветрови из правца југ-југоисток са просечно 113%, док су најслабије заступљени ветрови из источног и исток-југоисток правца са просечно 18,5%. У погледу просечних брзина, највећу брзину имају такође ветрови из југоисточног 8 m/s, југ-југоисток 6,3 m/s и јужног правца 3,6 m/s. Просечно годишње учешће тишина износи 166%. Број дана са олујним ветром (јачине 8 и више бофора) у просеку годишње има 60 дана.

Локација ветрогенераторског постројења за производњу електричне енергије, у односу на правац ветрова, честина и њихових брзина има повољан положај.

На подручју обухвата Плана се налази одобрени истражни простор НИС а.д. Нови Сад на основу Решења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине, истражни простор јужног Баната број 5070, као и истражни простор подземних вода бр.5680 на локалитету изворишта заливног поља, газдинства "ЕСОАГРИ SERBIA" ДОО.

НИС а.д. Нови Сад на овом простору не изводи истражне радове, нема објекте инфраструктуре, станице за снабдевање моторних возила горивима (бензинске станице), стоваришта, водове нити друге инсталације.

У обухвату Плана изграђене су насељске саобраћајнице и општински пут који би били у функцији приступа ветрогенераторском постројењу. Микролокације ветрогенераторских постројења се налазе на пољопривредном земљишту, до којег је омогућен приступ преко некатегорисаних путева- атарске путне мреже.

На подручју обухвата Плана у грађевинском подручју насеља Бела Црква постоји изграђена инфраструктурна мрежа водовода и канализације, као и мрежа преносног и дистрибутивног система електричне енергије и електронска комуникациона мрежа.

На подручју обухвата Плана у грађевинском подручју насеља Бела Црква, на траси електричних каблова који повезују ветрогенераторско постројење „Дуња“ (на коме се планира изградња три ветрогенератора) са ТС 110/20 kV „Бела Црква“, у изграђена је дистрибутивна гасна мреже од полиетиленских цеви притиска до 16 bar, пречника Ø40 у улицама Југ Богдана и Михајла Пупина.

Простор у предложеном обухвату Плана чини грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, комплекс трансформаторске станице (у даљем текст:ТС) „Бела Црква“ и саобраћајне површине у насељу, пољопривредно земљиште на локацији где је планирана изградња ветрогенератора и некатегорисани атарски путеви.

На простору обухвата Плана вегетацију чини појединачна самоникла вегетација.

На простору обухвата Плана нема заштићених подручја, ни осталих просторних целина од значаја за очување биодиверзитета, као ни евидентираних, нити предложених за заштиту културних добара.

Валоризацијом постојећег стања животне средине уочено је да на подручју обухваћеном Планом нема постојећих објеката који би својим радом угрожавали природне ресурсе.

Имајући у виду производну технологију планираног ветрогенераторског постројења, може се закључити да ће уз примену одговарајућих мера животне средине, квалитет параметара животне средине остати очуван, а све у складу са основним принципима одрживог развоја посматраног подручја.

4.2. Постојећа функционална организација простора

Плански простор се налази делом у грађевинском подручју насеља Бела Црква, а делом ван грађевинског подручја насеља, у атару КО Бела Црква и чине га постојеће грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Бела Црква и пољопривредно земљиште ван грађевинског подручја насеља.

У будућој просторно-функционалној структури предметног простора биће заступљено постојеће грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, кога чини комплекс ТС 110/20 kV „Бела Црква“, насељске саобраћајнице и планирано грађевинско земљиште за изградњу ветрогенераторских постројења, општинске саобраћајнице и обилазнице државног пута.

Остало земљиште у обухвату Плана чиниће пољопривредно земљиште за узгој пољопривредних култура и некатегорисани - атарски путеви.

При изради Плана, на одређивање просторно-функционалне структуре пресудно су утицали следећи фактори:

- Поштовање смерница датих у ПП Републике Србије;
- Поштовање смерница датих у РПП АП Војводине;
- Поштовање смерница датих у ППО Бела Црква;
- Уважавање развојних циљева Стратегије развоја енергетике РС до 2025 са пројекцијама до 2030 године;
- Остварење захтева Директиве 2009/28 ЕС и националних циљева дефинисаних Законом о енергетици;
- Уважавање развојних циљева који се односе на предметни простор;
- Поштовање услова добијених од надлежних органа, организација и јавних предузећа;
- Поштовање захтева изражених у програмском задатку, односно сам технолошки процес ветрогенераторског постројења.

У обухвату Плана према наведеним критеријумима планирана је функционална целина ветрогенераторско постројење, у оквиру које су дефинисане следеће зоне:

1. Зона ветрогенератора,
2. Зона трансформаторске станице ТС 110/20 kV "Бела Црква",
3. Зона планираног приступног пута,
4. Зона планираног коридора државног пута,
5. Зона саобраћајних коридора,
6. Зона пољопривредног земљишта.

4.2.1. Функционална целина – ветрогенераторско постројење

Ветрогенераторско постројење чини простор у обухвату Плана који је одређен за несметано функционисање инфраструктурног објекта и употребу енергије ветра за производњу електричне енергије, приступ ветрогенераторима и конекцију произведене електричне енергије у дистрибутивни систем електричне енергије.

4.2.1.1. Зона ветрогенератора

У зони ветрогенератора планирана је изградња стубова ветрогенератора и управљачка кућица за смештај опреме за управљање технолошким процесом, заштиту и трансформацију напона.

Планирана су укупно 3 стуба ветрогенератора на парцелама пољопривредног земљишта у КО Бела Црква и то: стуб бр. 1. на парцели број 5790, стуб број 2. на парцели број 5852 и стуб број 3. на парцели број 5866.

Појединачна снага ветрогенератора биће до 3,3 MW.

4.2.1.2. Зона трансформаторске станице 110/20 kV „Бела Црква“

Комплекс постојеће ТС 110/20kV „Бела Црква“ снаге 1x31,5 MVA на парцели 4609/1 КО Бела Црква, је у власништву и надлежности ЕПС Дистрибуција д.о.о. Београд, Огранак. Електродистрибуција Панчево. Планирана је реконструкција ТС 110/20 kV „Бела Црква“ у складу са плановима развоја надлежног дистрибутера електричне енергије.

4.2.1.3. Зона планираног приступног пута

Приступна саобраћајница ће омогућити прилаз постројењу ветрогенератора, од некатегорисане путне мреже до јавне саобраћајне површине - сабирне насељске саобраћајнице Беле Цркве у дужини од ~ 1,1 km.

4.2.1.4. Зона планираног коридора државног пута

Зона планиране обилазнице државног пута представља коридор планиране обилазнице државног пута око насеља Бела Црква. Овај коридор је орјентационо приказан, а тачна траса обилазнице ће бити утврђена другим планским документом који ће третирати обилазницу државног пута.

4.2.1.5. Зона саобраћајних коридора у насељу

Саобраћајне површине обухватају сабирне и приступне саобраћајнице у насељу, од комплекса ТС 10/20 kV „Бела Црква“ до границе грађевинског подручја насеља. У овим саобраћајницама, је планирана изградња 20 kV кабла од ветрогенератора до ТС 10/20 kV „Бела Црква“.

4.2.1.6. Зона пољопривредног земљишта

Пољопривредно земљиште представља обрадиво и необрадиво земљиште у зони ветрогенератора, мрежа некатегорисани-атарских путева до локација ветрогенератора у обухвату Плана, као и платформе (слободне површине) које по потреби могу да се користе за потребе редовног функционисања или хаваријског режима. Код стуба бр.1. планиран је објекат управљачке кућице за управљање и контролу рада ветрогенератора, као и трансформацију напона за могућност конекције у постојећу трафостаницу 110/20 kV „Бела Црква“.

На пољопривредном земљишту су изграђени електроенергетски средњенапонски водови: 20 kV далековод за насељено место Крушчица-извод Јужни Банат из ТС 110/20kV „Бела Црква“ и 20 kV далековод за СТСД „Сига“-извод Јужни Банат из ТС 110/20kV „Бела Црква“.

На парцелама атарских путева планирана је изградња 20kV кабловских водова, који ће повезивати ветрогенераторе са енергетским постројењем, односно постојећом ТС 110/20 kV „Бела Црква“.

5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

Објекти који се планирају у склопу ветрогенераторског постројења:

- Ветрогенератори-производни енергетски објекти за производњу електричне енергије из енергије ветра;
- Помоћни објекти за смештај опреме и уређаја, трансформацију напона, управљање, и контролу технолошког процеса-управљачка кућица;
- Инфраструктурни објекти неопходни за функционисање ветрогенераторског постројења инсталације електроенергетске и електронске комуникационе мреже;
- Манипулативни простор;
- Трансформаторска станица 110/20 kV;
- Приступне саобраћајнице у насељу;
- Сабирна насељска саобраћајница;
- Приступни пут ван насеља;
- Коридор обилазнице државног пута;
- Површине пољопривредног земљишта.

У оквиру грађевинског земљишта планиране површине јавне намене су:

- **приступна саобраћајница:** делови парцела бр. 10622 КО Бела Црква и цела парцела бр. 4665 КО Бела Црква.
- **комплекс ТС 110/20 kV „Бела Црква“:** цела парцела бр. 4609/1 КО Бела Црква.

Планирани саобраћајни коридор обилазнице државног пута, ће бити дефинисан израдом планске документације, а овим Планом је дата орјентациона површина дела коридора.

Површине јавне намене на пољопривредном земљишту чине некатегорисани-атарски путеви у обухвату Плана и то:

- делови парцела бр. 10624, 10625 и 10628 КО Бела Црква.

5.1. Биланс површина

Табела 1. Биланс површина у обухвату Плана

	Површина(ха)			%
	пост.	%	план.	
1. Површине јавне намене	6,3307	10,14	6,3307	10,14
- комплекс ТС 110/20 kv „Бела Црква“	0,7299	1,16	0,7299	1,16
- коридор планиране обилазнице државног пута	/	/	0,0797	0,13
- планирани приступни пут	/	/	2,2348	3,57
- сабирна насељска саобраћајница (у насељу)	0,8307	1,34	0,8307	1,33
- приступна саобраћајница (у насељу)	0,5398	0,86	0,5398	0,86
- некатегорисани - атарски пут	4,2303	6,78	1,9158	3,06
2.Остале површине	Површина (ха)			%
	56,1793	89,87	56,1793	89,87
- темељи ветрогенератора	/	/	0,1875	0,30
- управљачка кућица	/	/	0,0500	0,08
- платформе	/	/	0,2625	0,42
- пољопривредно земљиште у зони ветрогенератора	56,1793	89,87	55,6800	89,07
УКУПНО	62,51	100,00	62,5100	100,00

6. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ

6.1. Саобраћајна инфраструктура

6.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре

Сам локалитет ветрогенераторског постројења саобраћајно ће бити доступан преко система саобраћајница који ће за основ имати постојећу некатегорисану - атарску путну мрежу.

Приступне саобраћајнице са мин. ширином од 5,0 m (ширина коридора мин. 10,0 m), ће омогућити прилаз постројењу ветрогенератора, док ће као основ за прилаз са категорисане путне мреже послужити постојећа мрежа некатегорисаних путева (формирање потребне ширине коридора) која се наслања на насељску мрежу Беле Цркве. За прилаз до јавне саобраћајне површине - сабирне насељске саобраћајнице Беле Цркве потребно је изградити саобраћајницу у дужини од ~ 1,1 km.

Приступне саобраћајнице, као и остали прилазни путеви, потребно је да имају карактеристике које су неопходне за захтевану категорију путева (носивост, ширине, радијуси). Овакве саобраћајнице омогућиће приступ свим возилима која се очекују у обухвату Плана при свим временским условима.

Постојећи коридори атарских путева се задржавају као површине јавне намене и овим Планом није предвиђено проширење истих, тј. заузимање новог површина. Евентуална неопходна проширења обезбедиће се заузећем осталих пољопривредних површина, а право коришћења тих површина од стране Инвеститора ће се решавати на основу уговора о закупу са власницима земљишта, и то привременом, са дефинисаним роком закупа. Ове неопходне површине, у случају потребе за проширењем атарских путева биће одређене при изради техничке документације, односно у поступку издавања потребних дозвола за извођење радова.

6.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

Приступни пут (саобраћајница) и некатегорисани-атарски путеви

Приступна саобраћајница ће се изградити са свим потребним елементима, за приступ у свим условима и за сва возила која се очекују у оквиру саобраћајних манифестација на релацији ветрогенераторско постројење - насељска мрежа. Основни елементи попречног профила ће у перспективи омогућити и евентуалну промену хијерархијске дефиниције овог путног правца (општински пут).

Приступна саобраћајница је потребно да има одговарајуће карактеристике које су неопходне за возила која се очекују (носивост, ширине, радијуси). Оваква саобраћајница омогућиће приступ свим возилима која се очекују у обухвату Плана при свим временским условима. Изградња коловозног застора се планира од савремених конструкција (асфалт), носивошћу од мин. 60 kN /осовини, са ширином коловоза од мин. 5,0 m (саобраћајне траке 2 x 2,5 m), стабилисаном банкином (2 x 1,0 m) и одводњавањем са саобраћајних површина путем попречних и уздужних нагиба до реципијента-путног канала. Обавезна је израда и одговарајуће техничке документације за ову саобраћајницу.

У коридору приступне саобраћајнице ће се градити подземна електроенергетска 20 kV, електронска комуникациона мрежа (оптички кабл), која ће повезивати ветрогенераторе са ТС 110/20 kV „Бела Црква“.

Некатегорисана путна мрежа – атарски путеви се задржавају у својој основној функцији (приступ парцелама пољопривредног земљишта), с тим да ће се извршити одговарајуће прилагођавање у смислу застора (носивост, стабилизација), док се не поставе стубови и остала пратећа опрема.

6.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру

Прикључак на јавну саобраћајну мрежу биће остварен преко одговарајућег прикључка атарске путне мреже на приступну саобраћајницу. Прикључак атарског пута се реализује преко коловозног застора - отресишта (тврда подлога или исти застор као и општински пут) одговарајуће дужине (мин.10,0 m) и ширине (мин.5,0 m) у складу са Законом о јавним путевима.

6.2. Водна инфраструктура

6.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре

У обухвату Плана нема планиране водопривредне инфраструктуре (водоводна и канализациона инфраструктура), с обзиром да технологија рада планираних садржаја не изискује потребу за истом.

У складу са Мишљењем у поступку издавања водних услова за потребе израде Плана број I-411/1, које је издало ЈВП „Воде Војводине“, с обзиром да на предметном простору нема водних објеката и да се не планира изградња нових водних објеката, нема посебних услова, те Инвеститор није у обавези да за плански документ исходује водни акт.

6.3. Електроенергетска инфраструктура

6.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре

У обухвату Плана планирани су производни енергетски објекти електричне енергије из енергије ветра, ветрогенератори. Снага појединачног ветрогенератора биће до 3,3 MW. У оквиру коридора насељских саобраћајница, приступне саобраћајнице и некатегорисаних-атарских путева планиране су трасе електроенергетских каблова 20 kV који ће повезивати ветрогенераторе са постојећом ТС 110/20kV „Бела Црква“.

Локације стубова ветрогенератора су усклађене са условима надлежних предузећа средњенапонске мреже, с тим што је на појединим локацијима где ти захтеви нису могли бити испоштовани, предвиђено измештање деоница далековода и каблирање.

Прикључење 20 kV постројење у ТС 110/20 kV „Бела Црква“ извешће се у складу са условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије.

20kV кабловски водови ће се градити на парцелама путева у складу са условима надлежних предузећа и на парцелама пољопривредног земљишта по сагласности власника парцела: КО Бела Црква: бр.10624, 5866, 5852, 5790, 10628,3752, 3753, 4609/1, 10583, 4665 и 10622.

6.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре

Електроенергетска подземна мрежа:

- Електроенергетску подземну мрежу градити у саобраћајницама приступних, насељских и атарских путева, поред интерних саобраћајница, пешачких стаза и зеленим површинама;

- Дубина полагања каблова треба да буде најмање од 0,8-1,2 m и 0,5 m од регулационе линије;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,5 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање треба да буде 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни, при чему хоризонтално растојање треба да буде веће од 0,5 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање треба да буде веће од 0,3 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5 m;
- Електричну инсталацију у објектима пројектовати и извести у складу са Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона „Службени лист СФРЈ“ бр. 53/88 и 54/88 и „Службени лист СРЈ“ број 28/95;
- Заштиту објеката од атмосферског пражњења извршити на основу прорачунског нивоа заштите и урадити у складу са Законом о заштити од пожара и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“, бр. 11/96) и стандарда СРПЦ ИЕЦ 1024-1 и СРПС ИЕЦ 1024-1-1.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже

Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог Плана и условима надлежног оператора преносног и дистрибутивног система електричне енергије, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, поштујући постојећу трасу вода.

6.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА и Минералне сировине

6.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре и минералних сировина

На подручју обухвата Плана у грађевинском подручју насеља Бела Црква, у току је изградња дистрибутивне гасне мреже од полиетиленских цеви притиска до 16 bar, пречника Ø40 у улицама Југ Богдана и Михајла Пупина.

Према условима Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине све активности везане за истраживање, експлоатацију и искоришћавање подземних вода и геотермалне енергије дозвољавају се на читавом простору обухвата Плана, с обзиром да не представљају опасност за животну средину и објекте постројења.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, у области енергетике нема посебних услова и ограничења за изградњу ветрогенераторског постројења "Дуња" у КО Бела Црква.

6.4.2. Услови за изградњу термоенергетске инфраструктуре

Приликом израде Плана, за дистрибутивну гасну мрежу потребно је придржавати се услова који су дати Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службеном гласнику РС“, бр. 86/2015).

Минимално дозвољено растојање при паралелном вођењу инсталација електричних каблова од гасовода је 0,4 m мерено од спољне ивице цеви гасовода до спољашње ивице инсталације електричних каблова, односно 0,2 m при укрштању.

Приликом извођења инжењерско геолошких - геотехничких истраживања на предметном простору мора се испоштовати процедура прописана Законом о рударству и геолошким истраживањима.

6.4.3. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру

Овим Планом нису предвиђени садржаји за које се обезбеђују прикључци на термоенергетску инфраструктуру.

6.5. Електронска комуникациона (ек) инфраструктура

6.5.1. Услови за уређење електронске комуникационе инфраструктуре

За потребе система даљинског надзора, управљања и комуникацију над дистрибутивним системом, са надређеним диспечерским центром, као и ветрогенераторима, са надређеним диспечерским центром планирана је траса за оптички кабл. Оптички кабл за потребе система даљинског надзора и управљања над дистрибутивним системом се може полагати поред енергетског кабла у истом рову на потребном растојању.

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електронских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача каблова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ЕК објеката (ЕК каблова), да би се затим одредио начин заштите истих уколико су угрожени.

Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и карактеристика постојећих подземних ЕК каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ЕК саобраћаја, Инвеститор-извођач радова је обавезан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострожности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ЕК каблова, на местима приближавања са постојећим ЕК инсталацијама изводи искључиво ручним путем, у складу са важећим техничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ЕК објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова. Израда техничке документације, трасирање и обележавање ЕК објеката мерним инструментом, као и радови на заштити-обезбеђењу постојећих ЕК објеката (ЕК каблова) се изводе о трошку инвеститора који гради објекат.

Инвеститор је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног електроенергетског објекта, и то на местима непосредног приближавања са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе.

У случају евентуалног оштећења ЕК каблова или прекида ЕК саобраћаја на везама услед непажљивог и нестручног извођења радова, Инвеститор је обавезан да овом Предузећу надокнади целокупну штету по свим основама.

6.5.2. Услови за изградњу електронске комуникационе инфраструктуре

Услови за изградњу подземне електронске комуникационе мреже:

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница категорисаних и некатегорисаних путева;

- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање од 1,2 m;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (PP) електронска комуникациона мрежа.

Услови за прикључење на електронску комуникациону инфраструктуру

- У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области ЕК потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације, од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај ЕК опреме, унутар парцеле корисника или до објекта на јавној површини.

II КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ПРОСТОРА КОЈИ МОЖЕ БИТИ ИЗЛОЖЕН НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

На основу анализе и апроксимативне процене постојећег стања, без постојања егзактних података о параметрима квалитета природних ресурса на територији обухвата Плана и доступне документације од значаја за планско подручје, валоризовано је постојеће стање, као и утицаји на животну средину.

Имајући у виду директну међузависност животне средине и људских активности (изградња, активности које егзистирају на датом простору, инфраструктурно уређење, пољопривредне активности и др.), са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки циљ: **заштита животне средине кроз активну примену мера заштите, перманентна контрола и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.**

На простору обухвата Плана су вреднована и разматрана питања у области животне средине у односу на стање и квалитет ваздуха, вода, земљишта, управљања отпадом и др.

На основу процене стања животне средине на планском подручју, имајући у виду да нема конкретних мерења, кључна питања заштите животне средине су:

- Заштита ваздуха, воде и земљишта као природних ресурса;
- Управљање отпадним материјалом;
- Мониторинг система животне средине.

На територији Плана нису вршена мерења у циљу утврђивања квалитета воде, ваздуха и земљишта, али се може вршити процена наведених природних ресурса анализом постојећег стања животне средине. На основу Закона о заштити земљишта, инвеститор је у обавези да уради нулти мониторинг стања квалитета земљишта на посматраној локацији и у складу с тим ће се пратити сви даљи утицаји на квалитет овог природног ресурса.

С обзиром на то да је предметни простор, намењен за изградњу ветрогенератора, у функцији пољопривредне производње, може се претпоставити да је земљиште већ у одређеној мери деградирано услед неадекватне употребе хемијских средстава заштите биља и вештачког ђубрива, а индиректно и подземне воде.

У току израде Плана, разматрани су потенцијални негативни утицаји ветрогенератора на животну средину и предложена су адекватна решења која ће регулисати или пак ублажити постојање истих.

Рад ветрогенератора није праћен појавом загађења и штетних утицаја, који прате на пример рад нуклеарних и електрана на фосилна горива, које се убрајају у највеће глобалне загађиваче. Сагоревање фосилних горива има за последицу низ еколошких проблема глобалног и локалног карактера. Анализом података емисије CO₂ при производњи електричне енергије из различитих примарних извора, може се закључити да су обновљиви извори енергије у поређењу са фосилним горивима неупоредиво прихватљивији са аспекта животне средине. Међу свим обновљивим изворима енергије, енергија ветра је рангирана као једна од најјефтинијих опција за смањење емисије CO₂, али и смањење емисије других загађујућих материја.

При валоризацији енергије ветра био је битан параметар под називом *неопходно запоседнуто земљиште*. Фарме ветрењача су економичне по питању искоришћености земљишта. Већи део заузетог земљишта (око 99%) на коме је планирано постављање ветрогенератора, може се за време експлоатације користити за пољопривредну производњу.

Негативни утицаји ветрогенератора на животну средину постоје, али су ти утицаји занемарљиви у поређењу са позитивним елементима.

Код одређивања локације, разматрани су могући негативни утицаји: визуелни ефекат, ометање електромагнетних таласа, односно радио и телекомуникација, механичке вибрације, заузимање површине земљишта, утицаји на птице и слепе мишеве, бука која настаје при проласку крила кроз заветрину стуба коју праве лопатице при кретању кроз ваздух. Наведени негативни утицаји ветрогенератора на животну средину се новим технологијама могу лако избећи или умањити.

Утицај ветрогенератора на орнитофауну и слепе мишеве је незаобилазни сегмент процене утицаја због њиховог могућег негативног ефекта на ову врсту фауне. За потребе израде ове стратешке процене утицаја није урађена Студија стања и очувања орнитофауне и хироптерофауне за предметни план тј. пројектну документацију, која би представљала саставни део стратешке процене утицаја на животну средину и неопходан елемент у конкретизовању и финализацији процене утицаја, што је проузроковало недостатак анализе у наведеном контексту и проблем процене утицаја ветрогенератора на орнитофауну и хироптерофауну.

На основу досадашњег увида у стање и састав фауне предметних таксона, процена преференције и коришћења присутних станишта на предметном простору и доступних података, може се предпоставити да су станишта *sensu stricto* предметног простора веома сиромашна и имају карактер антропогене пустиње.

Приликом диспозиције ветрогенератора у Плану, водило се рачуна о аспекту могућих утицаја буке од ветрогенератора.

Такође, одређивање координата за постављање ветрогенератора је вршено у корелацији са постојећим површинским водним ресурсима на локацији, чиме су избегнути могући негативни ефекти на овај ресурс. О томе се такође водило рачуна и приликом лоцирања осталих објеката, који су предмет Плана.

Негативни утицаји на животну средину, када је у питању просторна димензија, нису прекограничне природе. Самим тим, стратешка процена утицаја није разрађивала прекограничне стандарде квалитета животне средине.

Очекивани позитивни утицаји су: ветрогенератори су погодни за добијање енергије на изолованим подручјима, цена добијене енергије је компаративна са ценом добијеном из конвенционалних извора и нема загађујућих продуката од експлоатације, имају кратак рок изградње, од 5-10 месеци, па су утицаји при изградњи и постављању краткотрајног карактера.

Разматрани су и процењени само они утицаји који се објективно могу очекивати, на основу чега су дефинисане и мере заштите које се морају спровести у циљу ефикасне заштите животне средине.

На садашњем ступњу развоја, ветрогенератори су постали конкурентни класичним изворима електричне енергије, како по цени тако и по квалитету енергије коју продукују. У еколошком погледу, савремени ветрогенератори спадају у најприхватљивије изворе електричне енергије.

III РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ПОВОДОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

За потребе израде Плана и Извештаја о стратешкој процени, поред података прибављених у фази раног јавног увида, тражени су подаци о постојећем стању, подлогама, посебним условима за заштиту и уређење простора, као и другој документацији од значаја за израду планског документа, стању и капацитетима инфраструктуре, условима коришћења и развојним плановима од надлежних органа, организација и јавних предузећа, наведених у табели 2.

Табела 2. Преглед добијених услова надлежних органа и организација и јавних предузећа и других активности и докумената од значаја за израду Плана и Стратешке процене

Р. БР.	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ДАТУМ АКТИВНОСТИ	ОПИС АКТИВНОСТИ	НАПОМЕНА
1.	ЈП Завод за урбанизам Војводине	02.12.2015.	Достављен mailom општини предлог одлуке о изради плана	
2.	Energowind d.o.o.	29.12.2015.	Добијен mailom кат-топ	
3.	Energowind d.o.o.	29.01.2016.	Достављена концепција ветропарка за израду Раног јавног увида	Допис број 204/1,
4.	Општина Бела Црква	24.02.2016.	Добијена Одлука о изради плана	
5.	ЈП Завод за урбанизам Војводине	02.03.2016.	Достављен Материјал за рани јавни увид	Наш бр.487/1 од 02.03.2016.
6.	Општина Бела Црква	10.03.- 25.03.2016.	Рани јавни увид	
7.	Општина Бела Црква	29.03.2016.	Добијено овлашћење општине Бела Црква за слање услова за израду плана	Наш бр.457/1
8.	ЈП Завод за урбанизам Војводине	29.03.2016.	Послати захтеви за услове	
9.	ЈП Транснафта	01.04.2016. Бр.3263/1-2016	Добијени услови	05.04.2016. 839/1
10.	ЈП емисиона техника и везе	01.04.2016. Бр.942	Добијени услови	05.04.2016. 854/1
11.	Теленор	07.04.2016. Бр.192/98/16	Добијени услови	11.04.2016 904/1
12.	ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Банат“ Панчево	07.04.2016. 01-694/2	Добијени услови	11.04.2016 903/1

Р. БР.	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ДАТУМ АКТИВНОСТИ	ОПИС АКТИВНОСТИ	НАПОМЕНА
13.	Директорат цивилног ваздухопловства	11.04.2016. 6/3-09- 0062/2016-0002	Добијени услови	12.04.2016. 917/1
14.	РС Сеизмолошки завод	01-04-2016. 02-229/16	Добијени услови	12.04.2016. 925/1
15.	Телеком Панчево	6995/125872/ 2-296 11.04.2016.	Добијени услови	938/1 14.04.2016.
16.	ЈП Дирекција за изградњу општине Бела Црква	260/2016 12.04.2016.	Добијени услови	938/1 14.04.2016.
17.	МУП Панчево	217-3501/2016 06.04.2016.	Добијени услови	940/1 14.04.2016.
18.	VIP	12.04.2016.	Добијени услови	941/1 14.04.2016.
19.	НИС	19.04.2016. НН-046000/12-дд 6750	Добијени услови	20.04.2016. 987/1
20.	РС Хидрометеоролошки Завод Београд	18.04.2016. 922-3-44/2016	Добијени услови	22.04.2016. 1020/1
21.	ЈП Воде Војводине	21.04.2016. I-411/4-16	Добијени услови	22.04.2016. 1022/1
22.	ПС за здравство	11.04.2016. 129-53- 1589/2016-04	Добијени услови	25.04.2016. 1033/1
23.	Министарство одбране	15.04.2016. 1068-2	Добијени услови	26.04.2016. 1039/1
24.	Завод за заштиту споменка културе Панчево	21.04.2016. 333/2	Добијени услови	27.04.2016. 1052/1
25.	ЕМС Београд	22.04.2016. 0-1-2-114/1	Добијени услови	28.04.2016. 1070/1
26.	ПС за енергетику и мин. сировине	04.05.2016. 115-310- 87/2016-02	Добијени услови	06.05.2016. 1093/1
27.	Србијагас		Добијени услови	17.05.2016.
28.	ЕПС Дистрибуција Панчево	8ц.1.0.0.- Д07.15.-89066 /2-16 20.04.2016.	Добијени услови	17.05.2016. 118/1

Тражени услови и подаци, углавном, су достављени у законом прописаном року (члан 46. став 4. Закона о планирању и изградњи и дати су у прилогу Плана.

IV ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ИЗБОРОМ ИНДИКАТОРА

1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења. Са становишта дугорочне организације коришћења, уређења и заштите простора, концепт одрживог развоја представља стратешку активност којом се дефинишу плански принципи и критеријуми заштите, средства и развој инструмената заштите животне средине.

Приликом израде планова, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора на подручју које је у обухвату Плана, са циљем дугорочног обезбеђења услова за спровођење планских активности, усклађених са постојећим капацитетом животне средине а имајући у виду приоритетне активности и значај спровођења активности које су предмет овог Плана.

С обзиром на то да су планови вишег реда Просторни План Републике Србије, Регионални просторни план АП Војводине и Просторни план општине Бела Црква, при дефинисању посебних циљева стратешке процене за предметни План, уважени су циљеви ових планова. Концепција и циљеви планова вишег реда су наведени у поглављу 1.2. *Плански основ*. Такође, уважени су и остали плански документи који су од значаја за ово планско подручје.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Из општег циља Стратешке процене, наведеног у претходном поглављу, интегралне анализе стања животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине, дефинисани су посебни циљеви стратешке процене:

- Обезбеђивање стандарда грађења и комуналног опремања у складу са принципима заштите животне средине, уз адекватну земљишну политику;
- Рационално коришћење природних ресурса;
- Заштита фауне (орнитофауне и хироптерофауне)
- Заштита од буке (смањење изложености становништва повишеним нивоима буке)
- Смањење потрошње необновљивих извора енергије;
- Примена адекватних мера заштите ваздуха, воде и земљишта од загађења током реализације и функционисања планираних садржаја;
- Превенција негативних прекограничних утицаја и поштовање свих предвиђених мера заштите од акцидената.

Даља разрада општег циља спроводи се кроз дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја.

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу дефинисаних посебних циљева врши се избор одговарајућих индикатора, валидних за оцену планских решења са становишта могућих штета у животној средини, као и за утврђивање мера превенције и мера смањења неповољних утицаја. Сврха њихове примене је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Као инструменат за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова животне средине, као и сагледавање последица, индикатори су неопходни као улазни подаци за свако планирање (просторно, урбанистичко и др).

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве Стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора, при чему се обрађивач стратешке процене утицаја ослонио на индикаторе УН за одрживи развој и индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине али и на специфичне индикаторе за дати производни процес односно предметне објекте (ови индикатори су обележени са „*“).

Индикатори који су одговарајући за предметни простор су:

- Промена начина коришћења земљишта;
- Диверзитет врста;
- Угрожене и заштићене врсте;
- Укупна количина произведеног отпада;
- Укупни индикатор буке
- *Број потенцијално угрожених птица и слепих мишева**
- *Смањење потрошње необновљивих извора енергије**
- *Адекватно сакупљање и евакуисање уља из уљних трансформатора (каде за прихват)*.*

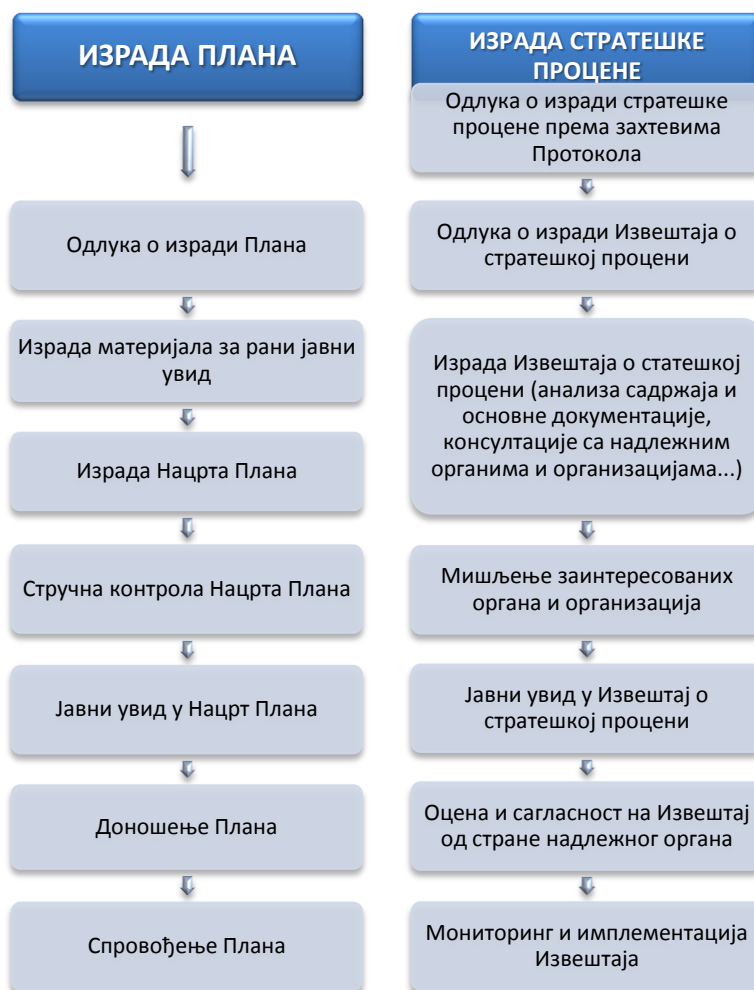
Подаци се прикупљају на разним нивоима, у следећим институцијама: статистичким заводима, заводима за јавно здравље и здравствену заштиту, хидрометеоролошким службама, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и споменика културе.

Проблем у практичној примени индикатора за оцену планских решења у случају израде овог Плана се огледа у чињеници да нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Стратешка процена је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Како би процедура израде Стратешке процене била потпуно интегрисана у процес планирања, неопходно је преплитање са процедуром израде плана или програма. Слика 6. приказује принцип којим се руководило при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене.

Слика 6. Везе између фаза израде Плана и Стратешке процене

Циљеви стратешке процене су, с обзиром на истовремену тј. паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Плана.

V ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити и подизању квалитета животне средине на посматраном простору и у непосредном окружењу.

Извештајем о стратешкој процени разматрају се питања и проблеми везани за заштиту животне средине, а који се односе на:

- Утицај постојећих и планираних садржаја на природне ресурсе – воду, ваздух и земљиште,;
- Утицај постојеће и планиране инфраструктуре на животну средину;
- Мере и услове заштите животне средине са освртом на утицај на орнитофауну и хироптерофауну).

У процесу одлучивања и усаглашавања планских решења и у поступку стратешке процене, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, разматрани су следећи аспекти:

- Природне карактеристике, постојеће стање и услови у простору;
- Створене вредности, постојећа намена простора и досадашњи начин коришћења природних ресурса, као и планирано уређење дефинисано планским решењима;
- Стање комуналне опремљености и уређености простора у обухвату Плана;
- Стање и статус природних и културних добара;
- Услови надлежних институција, добијени у поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени;
- Циљеви планског документа вишег хијерархијског нивоа и циљеви предметног планског документа.

С обзиром на то да Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта представљају варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта - 1** - да се План не усвоји;
- **Варијанта - 2** – да се План усвоји и имплементира.

Евентуалне варијанте могле су се односити на избор адекватне локације као и на избор најпогодније техничко-технолошке концепције производних процеса на предметном простору, што није предмет разматрања предметног Плана ни стратешке процене утицаја.

1. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА

Варијантно решење у контексту не усвајања Плана може за последицу имати:

- Недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- Непланску реализацију појединачних пројеката и делатности, као и неконтролисану и непланску узурпацију и деградацију простора;
- Тенденцију угрожавања квалитета ваздуха, вода, земљишта и здравља становништва;
- Непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине.

2. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА УСВАЈАЊА И ИМПЛЕМЕНТИРАЊА ПЛАНА

Стратешком проценом су анализирана сва планска решења и извршено је идентификовање оних која, у одређеној мери, могу угрозити квалитет елемената животне средине, у фази реализације Плана. Акцент је стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору, те се у том контексту, анализирају могући утицаји планираних активности на животну средину и планске мере заштите, које ће потенцијалне негативне ефекте Плана довести на ниво прихватљивости, а који ће се вредновати у односу на дефинисане индикаторе.

Циљ израде Стратешке процене предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Процена утицаја варијантних решења

С обзиром на већ поменуто да Закон о стратешкој процени утицаја не прописује шта су то варијантна решења Плана, која подлежу стратешкој процени утицаја, у пракси се разматрају две варијанте:

Варијанта 1 - уколико не дође до спровођења планских решења и

Варијанта 2 - уколико се реализују планска решења.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало реализовање или не реализовање предметног Плана, стратешка процена ће се бавити разрадом варијанте да се План не реализује и варијанте реализације Плана и предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Циљеви стратешке процене

1. Обезбеђивање стандарда грађења и комуналног опремања у складу са принципима заштите животне средине, уз адекватну земљишну политику;
2. Рационално коришћење природних ресурса;
3. Заштита фауне (орнитофауне и хироптерофауне)
4. Заштита од буке (смањење изложености становништва повишеним нивоима буке)
5. Смањење потрошње необновљивих извора енергије;
6. Примена адекватних мера заштите ваздуха, воде и земљишта од загађења током реализације и функционисања планираних садржаја;
7. Превенција негативних прекограничних утицаја и поштовање свих предвиђених мера заштите од акцидената.

Табела 3. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Сектор плана	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ						
		1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Заштита заштићених природних и културних вредности	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Заштита животне средине и здравља становништва	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	0	0	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	0	0	0	+	0/+
Изградња и обнављање енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа и ратних дејстава	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+

+ укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; 0 неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте, у погледу варијанти Плана, може се констатовати следеће:

Варијанта да се План не донесе: Наставља се тренд коришћења искључиво фосилних горива који су уједно и значајни загађивачи основних чинилаца животне средине, посебно ваздуха у зимском периоду.

Варијанта да се План имплементира: Реализацијом ветропарка биће започета примена савременог концепта коришћења алтернативних извора енергије, чиме ће бити остварена вишеструка корист у очувању и унапређењу квалитета животне средине.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

На основу дефинисаних правила коришћења простора у оквиру Плана, створиће се и услови за развој могућих комплементарних намена, садржаја и активности на планском подручју, уз поштовање основне намене и принципа одрживог развоја.

У претходној табели извршена је квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих сектора Плана на животну средину, у поређењу са ефектима варијанте да се План не примени. У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Плана на животну средину и елементе одрживог развоја.

Значај утицаја процењује се у односу на величину/интензитет утицаја (Табела 4) и просторне размере (Табела 5) на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана.

Вероватноћа утицаја оцењује се према скали приказаној у Табели 6.

Табела 4. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 5. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије плана

Табела 6. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа утицаја може дакле бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан. Ова чињеница је посебно пажња јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене. Детаљан приказ планских решења дат је у Табели 7.

Имајући у виду да опште дефинисана планска решења обухватају и посебна планска решења, а са аспекта заштите животне средине односно циљева стратешке процене нема суштинске разлике у вредновању посебних циљева у односу на посебне циљеве стратешке процене који се свакако свде на правила уређења и коришћења простора у наредној анализи вреднована су због поједностављености поступка посебна планска решења као област а не свако појединачно.

Табела 7. Планска решења обухваћена стратешком проценом

Ознака	Планско решење
1	Изградња ветрогенератора
3	Опремање локације електроенергетском мрежом
4	Изградња саобраћајне инфраструктуре
5	Опремање локације телекомуникационом мрежом
6	Формирање заштитног зеленила у коридору приступног пута
7	Мере заштите непокретних културних добара
8	Програм уређења простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода и других већих опасности
9	Програм заштите животне средине

Табела 8. Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	+3	+3	0	+1	+3	+1	+1
Заштита непокретних културних вредности	+1	+1	+3	0	0	0	+1
Заштита животне средине и здравља становништва	+2	+2	+2	+2	+2	+1	+2
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	+2	+1	0	+1	0	+1	+1
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	+3	+1	0	0	+2	+3	+2
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса несрећа и ратних дејстава	+2	+2	+2	+1	+1	+1	+1

Табела 9. Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	Р	Р	-	Л	Р	Л	Л
Заштита непокретних културних вредности	Л	Л	-	-	-	-	Л
Заштита животне средине и здравља становништва	Л	Р	Р	Р	П	Л	Л
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	Л	Л	Л	Л	-	Л	Л
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	Р	Р	Л	-	Р	Р	Р
Заштита од природних и техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава	Л	Л	Л	-	-	Л	Л

Табела 10. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	1	2	3	4	5	6	7
Заштита природних ресурса	В	В	М	М	В	В	В
Заштита непокретних културних вредности	М						
Реконструкција и изградња саобраћајне инфраструктуре	М					М	М
Заштита животне средине и здравља становништва	В	В			В	В	В
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	И		В	В	М	М	В
Заштита од природних и техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава	М	М	М	М	М	И	И

Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју Плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У табели 12, на основу вредновања, извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења на основу дефинисаних правила у табели 11.

Табела 11. Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Трајање (Временска димензија)	Просторна димензија
Позитиван(+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан-синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални(Нац)

Табела 12. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ		Идентификација и евалуација значајних утицаја	Образложење
1.	Изградња ветрогенератора	П/М/К/ЈП/Д/Н	Очекују се повољне промене квалитета животне средине у ширем контексту, дуготрајног карактера, које се могу позитивно одразити на смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху и смањењу степена изложености становништва загађеном ваздуху. Просторном диспозицијом ветрогенератора у потпуности су избегнути утицаји буке на околна насеља.
2.	Опремање локације електроенергетском мрежом	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти на укупан квалитет предметног простора у смислу његовог адекватног опремања.
3.	Изградња саобраћајне инфраструктуре	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти на укупан квалитет предметног простора у смислу његовог адекватног опремања.
4.	Опремање локације телекомуникационом мрежом	Н/М/К/Н/Д/Р	Вероватни су дуготрајни позитивни ефекти у смислу његовог адекватног опремања.
5.	Формирање заштитног зеленила у коридору приступног пута	П/М/КЦ/П/Д/Л	Очекују се позитивни ефекти на предеоне карактеристике.
6.	Мере заштите непокретних културних добара	НМ/К/П/Д/Л	Могућу су значајни позитивни ефекти планских мера заштите на непокретна културна добра
7.	Програм уређења простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода и других већих опасности	П/М/К/П/Д/Л	Могућу су значајни позитивни ефекти планских мера заштите на укупан квалитет предметног простора.
8.	Програм заштите животне средине	П/М/КЦ/ЈП/Д/Р	Дефинисане мере заштите животне средине утицаће на остваривање већине циљева стратешке процене утицаја. Дефинисање мера заштите и за планска решења чији утицај није оцењен као стратешки значајан, додатно ће допринети очувању свих аспеката животне средине на локацији и њеном окружењу и биће у функцији реализације циљева одрживог развоја. Спровођењем планираних мера заштите животне средине, потенцијално негативни ефекти плана биће доведени у границе прихватљивости у којима капацитет простора неће бити оптерећен.

Резимирајући утицаје Плана на животну средину и елементе одрживог развоја закључује се да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор и његово шире окружење. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог интензитета и просторних размера, што је потврђено кроз вишекритеријумску евалуацију планских решења у оквиру стратешке процене утицаја на животну средину.

Посматрајући дефинисане циљеве стратешке процене могу се очекивати следећи утицаји Плана на животну средину:

1) УТИЦАЈ НА ОРНИТОФАУНУ И ХИРОПТЕРОФАУНУ:

На основу анализе и доступних података, и према условима Покрајинског завода за заштиту природе дате су следеће обавезе:

- Обавезује се инвеститор да у поступку израде пројектне документације изради и након тога Покрајинском заводу за заштиту природе, поднесе на увид и мишљење студију процене утицаја ветрогенератора на планираном ветрогенераторском пољу на животну средину са посебно обрађеним делом утицаја планираног ветрогенераторског поља на птице и слепе мишеве. Прикупљање података за студију мора да траје најмање годину дана. Студија мора да садржи приказ података о:
  - свим врстама птица и слепих мишева које се појављују на предметном подручју и окружењу у периоду мониторинга од најмање једне године,
  - међународном и националном статусу угрожености и заштите сваке врсте,
  - бројности популација сваке врсте,
  - сезонским променама бројности у периоду мониторинга,
  - правцима дневно-ноћних и сезонских миграција,
  - локацијама репродукције,
  - локацијама заустављања у периоду сеобе,
  - локацијама зимовања,
  - могућим значајнијим утицајима ветрогенератора на птице и слепе мишеве и опис мера предвиђених у циљу спречавања смањења и отклањања сваког значајнијег штетног утицаја ветрогенератора на птице и слепе мишеве.
- Покрајински завод за заштиту природе ће, у зависности од резултата приказаних у предметној студији, утврдити додатне мере присутних заштићених природних добара.

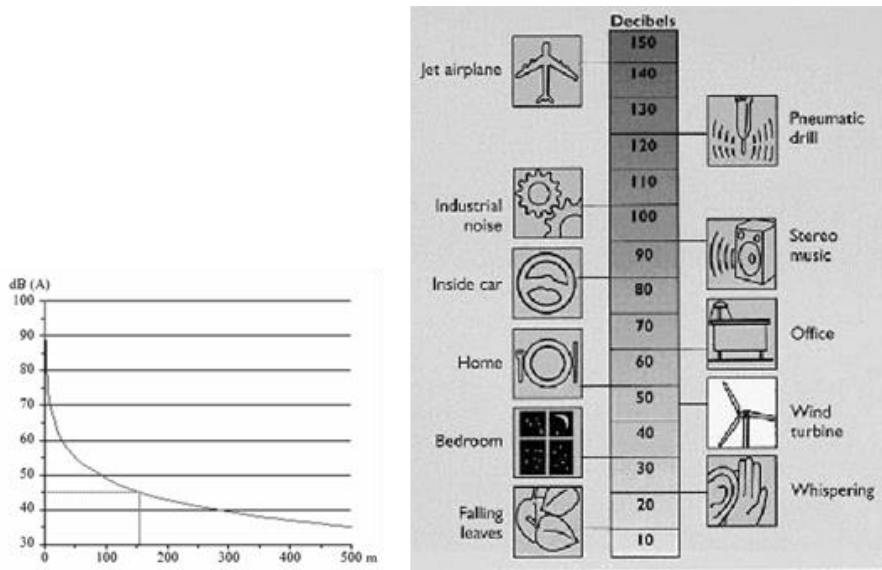
2) УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА:

Применом једног од основних принципа концепта одрживог развоја, коришћење обновљивих / алтернативних извора енергије, односно применом чистих технологија каква је енергија ветра, подстиче се смањење употребе фосилних горива. Обзиром да коришћење фосилних горива за производњу електричне енергије са више аспеката утиче на загађење животне средине, коришћење енергије ветра у производњи електричне енергије има вишеструке позитивне ефекте на квалитет ваздуха односно животне средине. Овај позитиван утицај унапређења животне средине је уочљив и у ширем контексту, што превазилази просторне оквире предметног Плана.

3) УТИЦАЈ НА ИНТЕНЗИТЕТ БУКЕ:

Ветрогенератор, као еколошки чист извор енергије, може имати и неке негативне последице на околину. Ветротурбина при раду генерише одређен ниво буке и вибрација. Колику буку може генерисати један савремен ветрогенератор може се проценити на слици 7.

Слика 7. Интензитет буке савременог ветрогенератора у функцији растојања

Проблем буке, који се често истиче као најозбиљнији негативан утицај рада ветрогенератора на околину изражен је код старијих конструкција. Код савремених ветрогенератора, употребом тзв „optispeed“ генератора, постигнута је константност угаоне брзине ветротурбине (типично је 16 об/мин) у широком опсегу брзина ветра, па је једна од последица знатно смањење нивоа буке и вибрација.

Поред снаге и димензија ветрогенератора, посебно важан аспект сагледавање интензитета буке је просторни аспект. Бука коју проузрокује ветрогенератор смањује се са повећањем удаљености од ветрогенератора.

С обзиром да се приликом диспозиције ветрогенератора у Плану водило рачуна о аспекту могућих утицаја буке од ветрогенератора (куће које су на најмањем растојању од најближих ветрогенератора удаљене су више од једног километра), може се закључити да су очекивани нивои буке од ветрогенератора, у односу на околне садржаје, испод законски прописаних нивоа. У том контексту, планска диспозиција ветрогенератора је веома повољна и нема значајних негативних утицаја на околину.

4) УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ДАТОГ ПРОСТОРА:

У контексту визуелног изгледа предметне локације, констатовано је да реализација ветрогенераторског поља позитивно утиче на стварање визуелног идентитета простора. Поред тога, с обзиром да ће изградња ветроелектране бити међу првим пројектима ове врсте у Србији, што ће бити интересантно великом броју људи, локална самоуправа општине Бела Црква могла би искористи ту чињеницу за иницирање развоја туристичке понуде општине и у том контексту усмерити свој развој у будућности. Поред тога, реализација планских поставки и самог пројекта позитивно ће утицати кроз привођење локације предвиђеној намени, што ће онемогућити евентуалну бесправни изградњу или узурпацију простора за неке друге активности, које могу имати и штетан утицај на квалитет животне средине.

5) КАРАКТЕР НАВЕДЕНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проценом утицаја Планом предвиђених активности на животну средину уочава се усклађивање урбанистичког развоја са условима природног окружења. Еколошки фактори у простору чине веома сложен систем јер се узајамно условљавају и мењају, а њихова интеракција готово увек има реверзибилни карактер.

Предвиђене мере и активности, које ће обезбедити одрживи развој овог подручја, имаће кумулативно дејство у погледу заштите природних ресурса.

Кумулативни и синергетски ефекти настају као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности у подручју плана. Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање вода или пораст нивоа буке.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта. Кумулативни и синергетски ефекти предметног плана су делом идентификовани у табели 12.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТЕРОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је процес који се врши над планским документом, анализирајући додатно и остале расположиве податке, као што су статистички подаци и други подаци, добијени за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризацијом стања на терену.

У предметној стратешкој процени су анализирана сва планска решења и мере заштите, извршена је синтетна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, а на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. Најпре се утврђују полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. Затим се врши процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;

4. Након тога предлажу се мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана, као и података о привредним субјектима на предметном простору.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини на посматраном подручју, као и са непостојањем података о стању параметара животне средине. Такође, за простор који је у обухвату овог Плана као и непосредно окружење није формиран локални регистар извора загађивања. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Плана.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника. Имајући у виду да је Закон о планирању и изградњи имао неколико измена и допуна од 2009. године када је донет, у односу на Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (који уређује израду стратешких процена, поред осталих и за просторне и урбанистичке планове, на животну средину), а који је имао једну измену и допуну 2010. године (прва верзија закона је донета 2004. године), уочљива је неразвијеност методологије израде стратешких процена, паралелно са методологијом израде просторних и урбанистичких планова, што се одразило на квалитет стратешке процене које прати процедуру израде и доношења овог Плана.

Такође, тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Начини одлучивања по питањима заштите животне средине зависе од низа фактора, а првенствено од значаја позитивних и негативних утицаја планских решења на здравље људи, социјални и економски развој и животну средину.

Предметним Планом нису разрађивана и предложена варијантна решења, те нису вршене стратешке одлуке у смислу избора најпогодније варијанте. Планом је дато решење адекватно планираној намени простора, у обиму које дозвољавају прописане мере заштите, те су дата решења усклађена са заштитом животне средине.

Утврђени су основни критеријуми просторног уређења, коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

Процес процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде Нацрта плана.

Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе, у складу са Законом којим се уређује поступак доношења Плана. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење током 30 дана јавног увида.

Орган надлежан за припрему Плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Плану.

Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцене, орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени, у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Планом надлежном органу на одлучивање.

IX МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Стратешком проценом су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих се може доћи имплементацијом Плана, а Извештајем о стратешкој процени су предложене мере за смањење негативних утицаја на животну средину, које су уграђене у плански документ.

У смислу превентивних мера, инвеститори су обавезни да за све објекте који могу имати негативног утицаја на животну средину, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, израде Студију о процени утицаја на животну средину. Поред наведене Уредбе, област процене утицаја пројеката је регулисана и Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину, као и другим прописима из ове области.

1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На подручју обухвата Плана не налазе се заштићена подручја.

Ради заштите биодиверзитета, потребно је применити следеће мере заштите:

- На предметном простору дозвољено је планирати и изградити три (3) ветрогенератора максималне висине 180 метара;
- Распоред ветрогенератора (турбина) мора да буде планиран на начин планиран у изводу из Просторног плана општине Бела Црква, а који је достављен у прилогу предметног дописа;
- Елисе свих ветрогенератора обојити црвеним и белим наизменичним тракама ширине 2 метра;
- Основе стуба сваког ветрогенератора изградити и обезбедити у бетонском лежишту и на такав начин да се испод њих не могу укопавати сисари који воде подземан начин живота, а који су потенцијалан плен птица грабљивица;

Уколико се приликом радова на изградњи ветрогенератора пронађу геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству пољопривреде и заштите животне средине у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења оштећивања или крађе.

2. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И РАТНИХ ДЕЈСТАВА

Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, поред осталог и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама – удесима и катастрофама.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се План ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавања њиховог дејства. Подручје обухваћено Планом може бити угрожено од: земљотреса, метеоролошких појава: атмосферског пражњења, олујних ветрова, града, пожара, техничко-технолошких несрећа/акцидената, ратних разарања.

Подручје у обухвату Плана се налази у зони VII и VIII EMS-98, што значи да је могућ силан односно штетан *земљотрес*. Мере заштите подразумевају строгу примену грађевинско-техничких прописа при пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката. Обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали EMS-98, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Општина Бела Црква се налази у изразито ветровитом делу АП Војводине. Као метеоролошка појава често угрожава људе и њихова материјална добра директним и индиректним путем. *Олујни ветрови* могу да доведу до знатних оштећења на крововима кућа, прозорима и возилима. Могу изазвати ломљење грана дрвећа, на путевима је отежано кретања, а у зимском делу године се јављају сметови и наноси. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају планирање ветрозаштитних појасева одговарајуће ширине уз саобраћајнице, радне зоне у атару, канале, као и за заштиту пољопривредног земљишта.

Честине појаве *града* у општини Бела Црква је између 10 и 15 дана у години, а 85% је у периоду мај-јули, када причињава велику штету пољопривредним културама. Заштита од града ће се обезбедити постојећим системом одбране од града изграђених у ужој и широј околини локације комплекса ветрогенераторског постројења, код Беле Цркве, Врачевог Гаја, Гребенца, Кајтасова, Кусића и Чешког Села.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога. Изграђеност саобраћајница на територији општине је задовољавајућа што подразумева благовремену интервенцију на гашењу. Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите.

Активности и мере заштите од пожара обезбедиће се:

- Поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката (удаљеност између објеката, услови складиштења лако запаљивих течности, гасова и експлозивних материја и сл.);
- Градњом и реконструкцијом саобраћајница према датим правилима (потребне минималне ширине, минимални радијуси кривина и сл.);
- Одговарајућим капацитетом водоводне мреже, тј. обезбеђивањем проточног капацитета и притиска за ефикасно гашење пожара;
- Обезбеђивањем приступног пута за ватрогасна возила у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Службени лист СРЈ“, бр. 8/95).

Планирани објекти морају имати адекватно изведене инсталације за заштиту објеката од пожара, у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15), Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Службени лист СФРЈ“, број 74/90), Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“, број 11/96), Правилником о техничким нормативима за заштиту од статичког електрицитета („Службени лист СФРЈ“, број 62/73), Правилником о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Службени лист СРЈ“, број 41/93), Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона („Службени лист СФРЈ“, бр. 7/71 и 44/76), Правилником о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000V („Службени лист СРЈ“, број 61/95), Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“ број 53/88 и 54/88 и („Службени лист СРЈ“ број 28/95) и одговарајућих подзаконских аката.

Акцидентне ситуације/техничко технолошки удеси

Према подацима Министарства пољопривреде и заштите животне средине на простору Плана нема евидентираних севесо постројења/комплекса. У случају изградње нових севесо постројењем а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), који полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од границе севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне-зоне опасности, одређује на основу резултата моделовања ефеката удеса.

Заштита од ратних дејстава

За простор који је предмет израде Плана **нема посебних услова и захтева** за прилагођавање потребама одбране земље коју прописују надлежни органи.

Мере од интереса за цивилно ваздухопловство

Мере од интереса за цивилно ваздухопловство, дефинисане од стране Директората цивилног ваздухопловства РС при добијању сагласности за сваку појединачну локацију ветрогенератора, морају бити у свему испоштоване приликом израде техничке документације, односно грађења објекта.

У складу са Законом о ваздушном саобраћају за изградњу или постављање објеката, инсталација и уређаја на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја или на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби, мора да се прибави сагласност Директората цивилног ваздухопловства РС.

X СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Планом нису предвиђене локације за које је обавезна израда пројекта парцелације, односно препарцелације, урбанистичког пројекта или урбанистичко архитектонског конкурса.

Процена утицаја пројеката на животну средину

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су:

„Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.“

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (у даљем тексту: процена утицаја затеченог стања).

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.“

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

За предметни комплекс утврђена је неопходност израде Студије утицаја Пројекта на животну средину.

XI ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга је један од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Плану могле успешно имплементирати у пракси. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину следеће:

- 1) Опис циљева Плана;
- 2) Индикаторе за праћење стања животне средине;
- 3) Права и обавезе надлежних органа;
- 4) Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Општи циљ за подручје обухваћено Планом је **постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивање његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању створеним и природним вредностима, омогућавање дугорочног економског развоја и стварање услова за заштиту, уређење и изградњу.**

Општи циљ разрађен је кроз следеће посебне циљеве:

- Стварање просторних услова како би се за плански опредељено земљиште, обезбедила могућност реализације производног енергетског инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије, енергију ветра, и његово несметано функционисање, у циљу оптималног коришћења енергије ветра и производње електричне енергије;
- Усклађивање планираних решења са ситуацијом на терену;
- Разграничење површина јавне намене од осталих површина;
- Дефинисање основне намене површина са поделом на функционалне целине и зоне;
- Дефинисање траса, коридора и капацитета за јавну комуналну инфраструктуру (саобраћајну, водoprивредну, електроенергетску, гасоводну и електронску комуникациону) и конекцију у дистрибутивни систем електричне енергије;
- Дефинисање правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
- Дефинисање и спровођење мера заштите животне средине.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве Стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора, при чему се обрађивач стратешке процене утицаја ослонио на индикаторе УН за одрживи развој и индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине али и на специфичне индикаторе за дати производни процес односно предметне објекте (ови индикатори су обележени са „*“).

Индикатори који су одговарајући за предметни простор су:

- Промена начина коришћења земљишта;
- Диверзитет врста;
- Угрожене и заштићене врсте;
- Укупна количина произведеног отпада;
- Укупни индикатор буке
- Број потенцијално угрожених птица и слепих мишева*
- Смањење потрошње необновљивих извора енергије*
- Адекватно сакупљање и евакуисање уља из уљних трансформатора (каде за прихват)*.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- Квалитет земљишта;
- Ниво буке.

Мониторинг квалитета земљишта

Контрола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити земљишта и пратећом законском регулативом.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Мониторинг буке

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према овој Уредби, за подручја за одмор и рекреацију гранична вредност буке је 50 dB за дан и вече, а 40 dB за ноћ на отвореном простору.

Према потреби (услед одвијања саобраћајних активности и евентуалне употребе радних машина), надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

Власник или корисник земљишта или постројења, чија делатност, односно активност може да буде или јесте узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да у складу са Законом о заштити земљишта врши мониторинг земљишта, на начин да:

- Прикаже податке о квалитету земљишта пре почетка и по завршетку обављања активности;
- Прати промене на земљишту и у земљишту на прописан начин у зони утицаја својих активности;
- Податке о промени на земљишту и у земљишту достави Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Власник земљишта, купац или корисник земљишта, дужан је да омогући овлашћеном правном лицу узимање узорака за потребе обављања мониторинга земљишта.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09-др. закон, 72/09-др. Закон, 43/11-УС и 14/16);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС“, бр. 112/15)
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10) и подзаконским актима која прате ову област.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката – објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. С обзиром да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава.

XII ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

Проблематика заштите животне средине у Плану разматрана је у оквиру планског документа, али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Описана је примењена методологија и сагласна је са претпоставкама, које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и Планом предвиђене активности.

Резимирајући утицаје планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати реализацијом планских решења, ограниченог су интензитета и просторних размера. Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на животну средину.

Предметни Извештај о стратешкој процени утицаја не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације. Већи ниво детаљности, којим ће се анализирати појединачни објекти и њихови утицаји на животну средину, разматраће процене утицаја појединачних објеката на животну средину.

IX ПРИМЕНА ПЛАНА

Оцена извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/2004).

На основу оцене извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на извештај о стратешкој процени, у складу са чл. 22. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе Плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

